

ΕΛΕΝΗ ΧΟΥΛΙΑΡΑ-ΡΑΪΟΥ
ΟΜΟΤΙΜΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑΣ, ΑΡΧΑΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Ιεράρχου Γερβασίου 53
45221 Ιωάννινα
Τηλ. οικίας 26510 - 38218
Κιν. 6942940645
E-mail: hchour@uoi.gr

Α. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τόπος καταγωγής: Ιωάννινα.

Οικογενειακή κατάσταση: Σύζυγος του Ομότιμου Καθηγητή Κλασικής Φιλολογίας Δημητρίου Ράιου και μητέρα του Κωνσταντίνου, Maître de conférences Αρχαίας και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Jean Jaurès της Τουλούζης.

Β. ΣΠΟΥΔΕΣ

1972: Απολυτήριο Λυκείου Θηλέων Ιωαννίνων (“Άριστα” 19 3/12).

1976: Πτυχίο Φιλοσοφικής Σχολής Παν/μίου Ιωαννίνων. Ειδίκευση: Κλασική Φιλολογία (“Λίαν καλώς” 8 4/27).

Μεταπτυχιακές Σπουδές: *Université des Sciences Humaines de Strasbourg II: Λατινική Γλωσσολογία* (Huguette Fugier)· *Αρχαία Ελληνική Φιλολογία και Παπυρολογία* († Jacques Schwartz, Jacques Jouanna)· *Γλωσσολογία* (Claude Tchekhoff).

1977: D.E.A. (*Diplôme d’Études Approfondies*: spécialité: Sciences de l’Antiquité), Université des Sciences Humaines, Strasbourg II.

1980: Doctorat de 3e cycle· Jury: † Jacques Schwartz, Françoise Dунand, † Adolphe Gutub· βαθμός “Άριστα” (mention: “Très bien”). Université des Sciences Humaines, Strasbourg II.

Γ. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ – ΒΡΑΒΕΙΑ – ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

1973-1976: Υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών υποτροφιών (Ι. Κ. Υ.).

1977-1979: Allocataire de recherche (Επιδοματούχος ερευνήτρια) του Πανεπιστημίου του Στρασβούργου.

1990: Η μονογραφία μου *L'abeille et le miel en Égypte d'après les papyrus grecs*, ΕΕΦΣΙ 'Δωδώνη', παράρτημα αριθμ. 30, Ιωάννινα 1989, βραβεύτηκε από την *Association pour l'Encouragement des Études grecques en France* με το βραβείο Ζάππα (Prix Zappas), συνοδευόμενο από συμβολικό χρηματικό ποσό (βλ. Paul Demont, "Rapport présenté au nom de la Commission des Prix", REG 103, 1990, σσ. XXXVII-XLVIII).

Δ. ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑ

Αρχαία Ελληνικά· Λατινικά· Γαλλικά (πολύ καλά)· Γερμανικά (σε ικανοποιητικό επίπεδο, Certificat του Πανεπιστημίου του Στρασβούργου)· Αγγλικά (ανάγνωση-κατανόηση κειμένου)· Ιταλικά και Ισπανικά (σε μετριότερο βαθμό).

Ε. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

1981: Επιστημονικός Συνεργάτης.
 1982: Επιμελήτρια Σπουδαστηρίου Κλασικής Φιλολογίας.
 1982: Λέκτορας στον Τομέα Κλασικής Φιλολογίας.
 1984: Κρίση και μονιμοποίηση στην ίδια θέση.
 1985: Επανάταξη σε θέση Λέκτορα (ύστερα από προσφυγές κατά του Νόμου-Πλαισίου 1268/1982).
 1988: Μόνιμη Επίκουρος Καθηγήτρια με γνωστικό αντικείμενο: *Παπυρολογία*.
 2004: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια με γνωστικό αντικείμενο: *Παπυρολογία*.
 2011-2021: Καθηγήτρια με γνωστικό αντικείμενο: *Παπυρολογία – Αρχαία Ελληνική Φιλολογία – Λατινική Φιλολογία*.
 2022: Ομότιμη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (υπ' αριθμ. 1133/21-06-2022 Συνεδρία της Συγκλήτου του Παν/μίου Ιωαννίνων).

Ζ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Σε προπτυχιακούς φοιτητές:

1981-2021: Παν/μιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλολογίας (+ Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Τμήμα ΦΠΨ) *Ασκήσεις Λατινικής Γλώσσας, Εισαγωγή στην Παπυρολογία, Ανθολόγιο παπυρικών κειμένων, Ρωμαϊκή Ελεγεία, Ανθολογία Ρωμαϊκής Ιστοριογραφίας, Ελληνική Ρητορεία των αυτοκρατορικών χρόνων, Ρωμαϊκή Τραγωδία: Σενέκα Φαίδρα, Ελληνική Γραμματεία των αυτοκρατορικών χρόνων, Εισαγωγή στην Αρχαιολογία*.

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών:

2004-2013: *Θέματα Παπυρολογίας*.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ

2005-2014: Αρχαία Ελληνικά (Φίλοστράτου *Τὰ εἰς τὸν Τυανέα Ἀπολλώνιον*· Πλουτάρχου *Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ βραδέως τιμωρουμένων*· Νεοελληνική απόδοση και Ερμηνεία Λειτουργικῶν περικοπῶν ἀπὸ τὴν *Καينὴ Διαθήκη*· Νεοελληνική απόδοση και Ερμηνεία *Πατερικῶν κειμένων*: Ἰωάννου Χρυσοστόμου *Περὶ ἱερωσύνης Λόγοι*· Ἱερές Ἀκολουθίες: *Λειτουργίες* Ἰ. Χρυσοστόμου, Μ. Βασιλείου, *Λειτουργία Προηγιασμένων*), και Λατινικά (*Vulgata*).

Z. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ-ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

2007-2008· 2011-2012· 2013-2014· 2016-2017: Διευθύντρια του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας.

2009-2017: Μέλος της *Συντακτικής Επιτροπής* της *Επιστημονικής Επετηρίδας* της Α. Ε. Ακαδημίας Βελλάς 'Βελλά'.

2006-2017: Μέλος της *Διοικούσας Επιτροπής* της Α. Ε. Α. Βελλάς.

2011: Μέλος της *Συντακτικής Επιτροπής* των *Πρακτικῶν του Επιστημονικού Συνεδρίου: Εκατονταετηρίς της Σχολής Βελλάς*.

2014-2017· 2017-2020: *Διευθύντρια* Εργαστηρίου Κλασικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων.

2013-2021: Διευθύντρια της *Επιστημονικής Επετηρίδας* του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/μίου Ιωαννίνων 'Δωδώνη': *Φιλολογία*.

01/12/2017-31/08/2020: Πρόεδρος του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/μίου Ιωαννίνων,

01/12/2017-31/08/2020: Μέλος της Συγκλήτου του Παν/μίου Ιωαννίνων.

01/12/2017-31/08/2020: Μέλος της Κοσμητείας της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/μίου Ιωαννίνων.

2018-2020: Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Διδασκαλίας Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού (ΚΕΔΕΓΠΟ).

2018-2021: Μέλος του Κέντρου Επιμόρφωσης και διά Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ).

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Μέλος *Εισηγητικῶν Επιτροπῶν* για έγκριση Παραρτημάτων της ΕΕ ΦΣΙ 'Δωδώνη', μέλος *Εξεταστικῶν Επιτροπῶν* (*IKY, Κατατακτικῶν ἐξετάσεων πτυχιούχων ἄλλων Σχολῶν ἢ Τμημάτων, Διαπίστωσης ἐπάρκειας γνώσης τῆς γαλλικῆς και τῆς γερμανικῆς γλώσσας ὑποψηφίῶν διδασκτόρων*), *Επιτροπῶν Μετεγγραφῶν φοιτητῶν ἀπὸ ΑΕΙ του ἐξωτερικοῦ ἢ τῆς ἡμεδαπῆς, Επιτροπῶν ἀξιολόγησης Ὑπο-*

ψηφίων ΠΜΣ Α' κύκλου του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας, Επιτροπών αξιολόγησης Υποψηφίων Διδασκόντων κλπ. Τακτικό μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης των Αιτήσεων Υποψηφίων στο πλαίσιο του έργου-προγράμματος: Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας ως ξένης (ΚΕΔΕΓΠΟ).

Μέλος δεκάδων *Εκλεκτορικών Σωμάτων ή Ειδικών Επταμελών Επιτροπών Επιλογής ή Εξέλιξης μελών ΔΕΠ* (στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων και σε άλλα ελληνικά Τμήματα κυρίως Φιλολογίας: ΕΚΠΑ, ΑΠΘ, ΔΠΘ, Παν/μιο Πατρών, Ιόνιο Παν/μιο, Παν/μιο Κρήτης, Παν/μιο Πελοποννήσου, Παν/μιο Αιγαίου), *επιλογής συμβασιούχων διδασκόντων (Π. Δ. 407/1980), Επιτροπής επιλογής Υποψηφίων για την απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας (ΕΔΒΜ)· αξιολογήτρια επιστημονικού έργου Υποψηφίων μελών ΔΕΠ.*

Επιβλέπουσα ή μέλος *τριμελών Συμβουλευτικών ή Εξεταστικών επιτροπών διδακτορικών και μεταπτυχιακών διατριβών.*

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ

Μακρή Δήμητρα, *Οἶνος, ζῆθος και άλλα ποτά στην Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παύρων* (επιβλέπουσα, δημόσια υποστήριξη με βαθμό Άριστα Ιωάννινα 24-06-2019).

Μαυρογεώργου Χριστίνα, *Γλωσσική μελέτη ψευδεπίγραφων/αμφισβητούμενων έργων του Ήρωνα* (επιβλέπουσα· μέλη: Ράιος Δημήτριος, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Αυγερινός Χαρίλαος, Επίκουρος Καθηγητής· ημερομηνία ορισμού τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής: 680/27-06-2017· σε εξέλιξη).

Δράκος Ιωάννης, *Ο φυτικός κόσμος της Αιγύπτου υπό το φως των ελληνικών παύρων: ρόδον, μήκων, κνήκος, κρόκος, μελάνθιον* (επιβλέπουσα· μέλη: Ιωαννίδου Χαρίκλεια, Καθηγήτρια του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Μαλούτα Μυρτώ, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Αρχαιολογίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου· υπ' αριθμ. 710/30-10-2018 απόφαση Γεν. Συν. Τμήματος Φιλολογίας Παν/μίου Ιωαννίνων· σε εξέλιξη).

Λαμπράκη Θεοδοσία, *Οι Εβραίοι στην ελληνιστική Αίγυπτο* (μέλος επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας, ΔΠΘ, δημόσια υποστήριξη Κομοτηνή 11-01-2006).

Πούλης Κωνσταντίνος, *Κριτική και Ερμηνευτική Έκδοση των Επιστολών του Αλκίφρονα* (μέλος επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, δημόσια υποστήριξη Ιωάννινα 22-06-2009).

- Στέφου Κωνσταντίνος, *Αρχαϊκές ηθικές αξίες και πολιτική συμπεριφορά στο έργο του Πλάτωνα* (μέλος επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, δημόσια υποστήριξη Ιωάννινα 24-02-2014).
- Ζήκου Θεοδώρα, *Αριστοτέλους Μετεωρολογικά, βιβλίο IV: Εισαγωγή – μετάφραση – ερμηνευτικό υπόμνημα* (μέλος επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, δημόσια υποστήριξη Ιωάννινα 12-02-2019).
- Κυρκοπούλου Αρετή, *T. Macci Plauti Cartivni: Ερμηνευτικό Υπόμνημα* (μέλος επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, δημόσια υποστήριξη Ιωάννινα 25-02-2020).
- Πλατυπόδης Λαμπρινός, *Θειολογικές, Ηθικές και Παιδαγωγικές Προεκτάσεις του Αρχαίου Δράματος* (μέλος επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου, δημόσια διαδικτυακή υποστήριξη Κέρκυρα 10-11-2020).
- Νάκου Χρυσάνθη, *Η πρόσληψη των Λατίνων ποιητών στην Arcadia του Jacopo Sannazaro* (μέλος τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής· επόπτης Ευάγγελος Καρακάσης, Καθηγητής Τμήματος Φιλολογίας του ΑΠΘ· μέλος Δημοπούλου Ρουμπίνη, Επίκουρη Καθηγήτρια ΕΚΠΑ· υπ' αριθμ. 710/30-10-2018 απόφαση Γεν. Συν. Τμήματος Φιλολογίας Παν/μίου Ιωαννίνων· σε εξέλιξη).
- Κουρούδης Ιωάννης, *Νείλος ο Δωρητής* (μέλος τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής· επιβλέπουσα Χαρίκλεια-Grace Ιωαννίδου, Καθηγήτρια Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκρίτειου Παν/μίου Θράκης· μέλος Σταμάτιος Μπουσές, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκρίτειου Παν/μίου Θράκης· υπό εκπόνηση).
- ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ/ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ**
- Βλαχογεώργου Δέσποινα, *Θρησκευτικές έννοιες στους ελληνικούς παπύρους: προσεύχομαι, προσευχή, θρησκεύω, θρησκεία* (επιβλέπουσα· δημόσια εξέταση [Άριστα] Ιωάννινα 25-09-2006).
- Γιαννακής Νικόλαος, *Ο θεσμός της επικρίσεως στη Ρωμαϊκή Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παπύρων* (επιβλέπουσα· δημόσια εξέταση [Άριστα] Ιωάννινα 17-03-2008).
- Μακρή Δήμητρα, *Ο οἶνος στα παπυρικά αρχεία του Ζήνωνος, του Ηρωίνου και του Θεοφάνους* (επιβλέπουσα· δημόσια εξέταση [Άριστα] Ιωάννινα 27-06-2012).
- Ρουμπέκας Δημήτριος, *Διατροφικές πληροφορίες στα παπυρικά αρχεία του Ζήωνα και του Ηρωίνου* (επιβλέπουσα· δημόσια εξέταση [Άριστα] Ιωάννινα 27-06-2013).

- Φιλίππου Μαρία, *Το προσκύνημα ποιῶ στα παπυρικά έγγραφα* (επιβλέπουσα· δημόσια εξέταση [Άριστα] Ιωάννινα 15-11-2016).
- Μαυρογεώργου Χριστίνα, *Γραμματικές όψεις του νεολατινικού ιδιώματος του Μετσόβου* (επιβλέπουσα· δημόσια εξέταση [Άριστα] Ιωάννινα 15-11-2016).
- Δράκος Ιωάννης, *Όψεις του φυτικού κόσμου στην ελληνορωμαϊκή Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παπύρων* (επιβλέπουσα· δημόσια εξέταση [Άριστα] Ιωάννινα 07-11-2017).
- Κροκίδης Ιωάννης, *Παροιμίες και γνωμικά στις τραγωδίες του Σενέκα* (επιβλέπουσα· δημόσια εξέταση [Άριστα] Ιωάννινα 25-11-2019).
- Γιοβανόπουλος Δημήτριος, *Ήρακλῆς μαινόμενος και Hercules furens* (επιβλέπουσα· δημόσια εξέταση [Άριστα] Ιωάννινα 20-10-2020).
- Μαγδαληνή Ζάττα, *Οι απαρχές του φαινομένου της μαγείας στην ομηρική ποίηση* (μέλος τριμελούς εξεταστικής επιτροπής· δημόσια εξέταση Ιωάννινα 25-09-2006).
- Κυρκοπούλου Αρετή, *Ο servus στον Τερέντιο: παράδοση και νεοτερικότητα* (μέλος τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, δημόσια εξέταση Ιωάννινα 20-06-2014).
- Χρίστου Δέσποινα, *Οι γυναικείες μορφές στους Amores του Οβιδίου* (μέλος τριμελούς εξεταστικής επιτροπής· δημόσια εξέταση Ιωάννινα 18-06-2015).
- Βλάχος Ευάγγελος, *Ελεγειακές παρεμβάσεις στον βουκολικό κόσμο του Βεργιλίου* (μέλος τριμελούς εξεταστικής επιτροπής· δημόσια εξέταση Ιωάννινα 14-06-2016).
- Μυριούνη Μαρίνα, *Ηθικά διλήμματα και ιατρική δεοντολογία στην κλασική αρχαιότητα: άμβλωση, ευθανασία, αυτοκτονία* (μέλος τριμελούς εξεταστικής επιτροπής· δημόσια εξέταση Ιωάννινα 06-02-2019).
- Μπιστιώλη Ανδρομάχη, *Η εικόνα των Αιγυπτίων στο Bellum civile του Λουκανού* (μέλος τριμελούς εξεταστικής επιτροπής· δημόσια εξέταση Ιωάννινα 01-07-2019).
- Παγανιά Μαρία, *Ο Τριμαλχίων ως μικρογραφία του Νέρωνα στην Cena Trimalchionis* (μέλος τριμελούς εξεταστικής επιτροπής· δημόσια εξέταση Ιωάννινα 22-07-2020).
- Τζούβα Λαμπρινή, *Η τέχνη στην ποίηση: περιγραφές αγαλμάτων σε επιγράμματα του Στεφάνου του Μελεάγρου και του P. Mil. Vogl. VIII 309* (μέλος τριμελούς εξεταστικής επιτροπής· δημόσια εξέταση Ιωάννινα 24-09-2020).
- Μιχαηλίδου Νικολέτα, *Η Νέκρια στον Σίλιο Ιταλικό: παράδοση και νεοτερικότητα* (μέλος τριμελούς εξεταστικής επιτροπής· δημόσια εξέταση Ιωάννινα 23-04-2021).

Τζούκα Ευαγγελία, *Ο τελευταίος ενός είδους: Οι Ελεγείες του Μαξιμιανού* (μέλος τριμελούς εξεταστικής επιτροπής: δημόσια εξέταση Ιωάννινα 15-07-2021).

Μάνθου Βάια, *Σενέκας Troades: Οι ελληνικές πηγές της τραγωδίας και η ρωμαϊκή αξιοποίησή τους* (μέλος τριμελούς εξεταστικής επιτροπής: δημόσια εξέταση Ιωάννινα 16-05-2022).

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ-ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΡΓΟΥ

Επιστημονική υπεύθυνος-Ακαδημαϊκή σύμβουλος του έργου: «*Λύχνος καιόμενος*: Το λυχνάρι στην Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παπύρων» (μέλη της ερευνητικής ομάδας: Δήμητρα Μακρή, δρ Πατυρολογίας και Ιωάννης Δράκος, υποψήφιος δρ).

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΠΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Διοργανώτρια τεσσάρων Συμποσίων Κλασικών Σπουδών στον Τομέα Κλασικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (2008· 2012· 2014· 2017).

Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου “*Εκατονταετηρίς Σχολής Βελλάς (1911-2011)*”, 6-9 Οκτωβρίου 2011, Βελλά Ιωαννίνων.

Αντιπρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του 10ου Πανελληνίου Συνεδρίου Λατινικών Σπουδών με θέμα “*Θρησκεία και Μυθολογία στον Ρωμαϊκό Κόσμο*”, Ιωάννινα 2-4 Σεπτεμβρίου 2020.

Η. ΟΜΕΑ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ – ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Επικεφαλής της ΟΜΕΑ του Τμήματος Φιλολογίας (2011-2012).

Συντάκτρια *Σύνοψης Ετήσιας Απογραφικής Έκθεσης ακαδημαϊκού έτους 2010-11*: Α: Συνοπτικά δεδομένα αναφορικά με το Διδακτικό και Ερευνητικό έργο του Τμήματος Φιλολογίας (σσ. 1-7).

Β: Συμπεράσματα αναφορικά με την ποιότητα του Διδακτικού και του Ερευνητικού έργου του Τμήματος Φιλολογίας (σσ. 1-27).

Συντάκτρια της *Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης* (Νοέμβριος 2011), σσ. 1-71 + *Πίνακες περιεχομένων – Ευρετήριο* (σσ. 1-5) + *Διευκρινίσεις* (σσ. 1-2).

Συμμετοχή στη διαδικασία *Πιστοποίησης Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας* (2019-2020).

Μέλος της *Επιτροπής Ονομασίας και μετονομασίας οδών και πλατειών Δήμου Ιωαννιτών* (2020 –) ως εκπρόσωπος του Παν/μίου Ιωαννίνων.

22 Μαΐου 2019: *Έπαινος, Ψήφισμα, Δίπλωμα* του κ. Laurent Pernot, Ακαδημαϊκού, Καθηγητή Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Λογο-

τεχνίας του Παν/μίου του Στρασβούργου και Διευθυντή του Κέντρου Ανάλυσης Θρησκευτικών Ρητορικών Κειμένων της Αρχαιότητας (CARRA) κατά την αναγόρευσή του σε Επίτιμο Διδάκτορα του Τμήματος Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ – ΛΟΓΟΙ

Κατά την προεδρική μου θητεία απηύθυνα επτά αποχαιρετιστήριους λόγους στο πλαίσιο των επτά τελετών αποφοίτησης και ορκωμοσίας των φοιτητών μας: Παρασκευή 30-03-2018· Παρασκευή 27-07-2018· Παρασκευή 30-11-2018· Παρασκευή 29-03-2019· Τετάρτη 31-07-2019· Τρίτη 03-12-2019· Παρασκευή 22-05-2020.

Στο πλαίσιο ποικίλων επιστημονικών Συνεδρίων, Συμποσίων, Συναντήσεων, Ημερίδων εντάσσεται μια σειρά Χαιρετισμών· Π. χ.

Δευτέρα 05-03-2018, Καμπέριο Πνευματικό Κέντρο: Χαιρετισμός στην παρουσίαση του βιβλίου του Δ. Καργιώτη, *Γεωγραφίες της μετάφρασης. Χώροι, κανόνες, Ιδεολογίες*.

Παρασκευή 08-02-2019, Αργυρόκαστρο: Εορτή Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνικής Γλώσσας. Χαιρετισμός της Προέδρου Τμήματος Φιλολογίας ως εκπροσώπου του Πρύτανη του Παν/μίου κ. Τριαντάφυλλου Αλμπάνη.

Δευτέρα 18-03-2019, Χαιρετισμός στην έναρξη των “Εργαστηρίων Καβάφη”, που διοργανώθηκαν από τα πανεπιστημιακά Εργαστήρια Νέας Ελληνικής Φιλολογίας (Τμήμα Φιλολογίας) και Ιστορίας της Τέχνης (Τμήμα Εικαστικών Τεχνών & Επιστημών της Τέχνης) σε συνεργασία με το Αρχείο Καβάφη του Ιδρύματος Ωνάση και υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Παρασκευή 14-06-2019: Χαιρετισμός κατά την Α΄ Επιστημονική Συνάντηση για τη Δημόδη Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Λογοτεχνία.

Σάββατο 09-11-2019: Ειδική Ημερίδα με θέμα: *Η γραπτή απόδοση των γλωσσών προφορικής παράδοσης: Η περίπτωση της βλάχικης γλώσσας*. Συνεδριακό Κέντρο “Κ. Παπούλιας” – Παν/μιο Ιωαννίνων.

Τετάρτη 27-11-2019, Ι΄ Συνάντηση Ελλήνων Βυζαντινολόγων.

Τρίτη 25-02-2020: Χαιρετισμός των εργασιών της Ημερίδας: *Ελληνο-βαλκανικές διασταυρώσεις*, που διοργανώθηκε από τον Διευθυντή του Εργαστηρίου ΝΕ Φιλολογίας κ. Δ. Καργιώτη.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

09-10-2018 και 08-10-2019 στο Αμφιθέατρο της Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης πραγματοποιήθηκαν Εκδηλώσεις υποδοχής των πρωτοετών φοιτητών με παρουσίαση του Τμήματος.

Υποδοχή-Ξενάγηση μαθητών Β΄ Λυκείου ΓΕΛ Αλιάρτου (Παρασκευή 20-04-2018): Παρουσίαση του Τμήματος Φιλολογίας (Αίθουσα Δ. Θ. Σακαλή).

Υποδοχή-Ξενάγηση στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής επίσκεψης μαθητών Γ΄ τάξης Λυκείου του Α΄ Γυμνασίου Ζακύνθου (Παρασκευή 15-03-2019).

Κυριακή 22-04-2018, Πολιτιστικός Πολυχώρος “Δημ. Χατζής” *Ημερίδα Επαγγελματικού Προσανατολισμού: Επιλέγω σπουδές και επάγγελμα* (Σύλλογος εκπαιδευτικών φροντιστών Μέσης Εκπαίδευσης Ιωαννίνων, Ομοσπονδία εκπαιδευτικών φροντιστών Ελλάδος): τα πλεονεκτήματα των φιλολογικών σπουδών και του επαγγέλματος του Φιλολόγου.

Θ. ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΣΥΜΠΟΣΙΑ – ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΠ

Συνέδρια και συμπόσια στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, που παρακολούθησα ή στα οποία έλαβα μέρος με ανακοίνωση:

1976-1980 (στη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών στη Γαλλία) και 1989, 1993, 1998, 2004, 2005, 2011, 2013, 2016 (στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή κανονικών αδειών) εργάστηκα ερευνητικά σε ευρωπαϊκές Βιβλιοθήκες και Ινστιτούτα (Στρασβούργο, Παρίσι, Βατικανό, Μόναχο, Βρυξέλλες, Λέιντεν, Caen, Avranches, Βασιλεία, Λευκωσία, Τουλούζη).

1982 (5-6 Νοεμβρίου): *Α΄ Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών* (Ιωάννινα).

1983 (19-26 Μαΐου): *ΙΖ΄ Παγκόσμιο Συνέδριο Παπυρολογίας* (Νάπολη και περίχωρα αρχαίας Ηράκλειας και Πομπηίας).

1984 και 1985: Επιμορφωτικό πρόγραμμα ΣΕΛΜΕ Ιωαννίνων: δύο διαλέξεις με θέμα: *Εικόνες από τον ‘κόσμο’ των μη φιλολογικών παπύρων*.

1985 (Ιούλιο): *Β΄ Διεθνές Συνέδριο Ελληνοαραβικών Σπουδών* (Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών).

1986 (20-25 Μαΐου): *ΙΗ΄ Παγκόσμιο Συνέδριο Παπυρολογίας* (Αθήνα).

1988 (Ιούλιο): *Γ΄ Διεθνές Συνέδριο Ελληνο-αραβικών Σπουδών* (Πάντειο Παν/μιο, Αθήνα).

1989 (Ιούλιο): Γαλλογερμανική επιστημονική συνάντηση στην Εθνική και Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη του Στρασβούργου (BNUS), με θέματα σχετικά με τα *Εκδοτικά προβλήματα της Παπυρικής συλλογής του Στρασβούργου*.

1991 (Ιούλιο): *Δ΄ Διεθνές Συνέδριο Ελληνο-ανατολικών και Ελληνο-αφρικανικών Σπουδών* (Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών).

- ανακοίνωση: *Σύνεργα και μέθοδοι αλιείας στην ελληνορωμαϊκή Αίγυπτο με βάση τους ελληνικούς παπύρους.*
- 1992 (φθινόπωρο), ετοίμασα την ελληνική μετάφραση της διάλεξης που έδωσε (6 Οκτωβρίου), στα πλαίσια των Σεμιναρίων του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας στους φοιτητές του Τμήματος Φιλολογίας, ο Καθηγητής Παπυρολογίας του Παν/μίου του Στρασβούργου J. Gascou με θέμα: *Quelle était la place des Pères dans les lectures et la formation des chrétiens d'Égypte.*
- 1993 (Ιούλιο): *Ε' Διεθνές Συνέδριο Ελληνο-ανατολικών Σπουδών και Ελληνο-αφρικανικών* (Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών)· ανακοίνωση: *Interdictions et engagements sous serment des pêcheurs en Égypte d'après les papyrus grecs.*
- 1996 (6 Φεβρουαρίου): Θεολογική ημερίδα στην Ανωτέρα Εκκλησιαστική Ακαδημία Βελγίας με θέμα: *Η μαρτυρία της Ορθοδοξίας στον σύγχρονο κόσμο*· ανακοίνωση: *Ο Χριστιανισμός στην Αίγυπτο με βάση τους ελληνικούς παπύρους.*
- 1996 (Μάιο): *Πανελλήνιο Συνέδριο* προς τιμήν του Ομότιμου Καθηγητή Ε. Μπιτσάκη με θέμα: *Φιλοσοφία, Επιστήμη και Πολιτική.*
- 1996 (ΣΤ' τριήμερο εργασίας: 12-15 Σεπτεμβρίου): *Πανελλήνιο Συμπόσιο: Η μέλισσα και τα προϊόντα της*· ανακοίνωση: *Μελισσοκομικές πληροφορίες από τους ελληνικούς παπύρους* (Νικήτη Χαλκιδικής).
- 1997 (11-13 Απριλίου): *ΣΤ' Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών* (Παν/μιο Ιωαννίνων): *Η Πνευματική ζωή στο Ρωμαϊκό κόσμο από το 14 ως το 212 μ. Χ.*· ανακοίνωση: *Στο περιθώριο των μεγάλων συγγραφέων: παιδείας άρωμα από τους ελληνικούς παπύρους της ρωμαϊκής Αιγύπτου.*
- 1997 (4 Σεπτεμβρίου): *Α' Διεθνές Συνέδριο για την Αρχαία Ελληνική Τεχνολογία*, που διοργάνωσαν ο *Οργανισμός Πολιτιστικής Προτεύουσας της Ευρώπης*, η *Εταιρεία Μελέτης της Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας (ΕΜΑΕΤ)* και το *Τεχνικό Μουσείο* στη Θεσσαλονίκη.
- 1998 (αρχές Σεπτεμβρίου): *Διεθνές Συνέδριο στο Κέντρο Ελληνορωμαϊκών Σπουδών (CERA)* του Παν/μίου της Caen στο παλαιό αββαείο του Mont-Saint-Michel (Νορμανδία): *Science antique et science médiévale (autour d'Avranches 235).*
- 2002 (14 Μαΐου): *Α' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα)· ανακοίνωση: *Η ιερότητα των ιχθύων στην Αίγυπτο: Μύθος και πραγματικότητα.*
- 2002 (Δεκέμβριο): *Διεθνές Συνέδριο* με θέμα *Η Κλασική Παιδεία σήμερα. Πραγματικότητα και Προοπτικές στην Ελλάδα του 21ου αι.*

- (Τμήμα Φιλολογίας Παν/μίου Αθηνών και Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, Αθήνα).
- 2003 (6 Μαΐου): Β΄ Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων): ανακοίνωση: *Πτυχές από τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αλιέων στην Αίγυπτο: Μαρτυρίες από τους ελληνικούς παπύρους*.
- 2003 (16-17 Μαΐου): Πανελλήνιο Συμπόσιο με θέμα: *Γλώσσα και Λογοτεχνία στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση* (Τμήμα Φιλολογίας Παν/μίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα).
- 2003 (21-27 Σεπτεμβρίου): ΣΤ΄ Διεθνές Συμπόσιο Παλαιογραφίας (Δράμα), που διοργάνωσε η *Comité International de Paléographie*.
- 2003 (10 Νοεμβρίου): Παρουσίαση (σε ειδική εκδήλωση στην αίθουσα Τελετών της Ε. Η. Μ.) επτά από τις εργασίες του Β΄ τόμου της *Επιστημονικής Επετηρίδας της Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Βελγίας*.
- 2004 (4 Μαΐου): Γ΄ Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων): ανακοίνωση: *Voces magicae και 'ιοβόλοι σκορπίοι' στην Αίγυπτο*.
- 2004 (13 Δεκεμβρίου): *Ημερίδα: Παρόν και Μέλλον των Ελληνικών Τμημάτων Φιλολογίας* (Τμήμα Φιλολογίας Παν/μίου Ιωαννίνων).
- 2005 (26 Μαΐου): Δ΄ Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων): ανακοίνωση: *Νέες παπυρικές αναγνώσεις: Η περίπτωση του P. Vindob. G 10.728*.
- 2005 (23-29 Σεπτεμβρίου): Διεθνές Συνέδριο Βυζαντινής Φιλολογίας (Τομέα ΜΝΕΦ του Παν/μίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα).
- 2006 (26 Μαΐου): Γ΄ Ετήσια Ημερίδα Γλωσσολογίας (Τομέας Γλωσσολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων): ανακοίνωση: *Ωμόγαρον, ώμογαρίκιον και τυροτάριχος*.
- 2006 (29 Μαΐου): Ε΄ Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων): ανακοίνωση: *Το 'όψον πετραῖον' και ο παράσιτος Ἀρχεφῶν στην 5η 'Χρεία' του Μάχωνα*.
- 2007 (3 Μαΐου): Η΄ Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών (02-05/05-2007 Κομοτηνή): ανακοίνωση: *Από την adusta nota του Προπέρτιου (3.11.40) στο χάραγμα των ελληνικών παπύρων*.
- 2007 (18 Μαΐου): ΣΤ΄ Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων): ανακοίνωση: *P. Oxy. XLII 3057: Η αρχαιότερη χριστιανική παπυρική επιστολή*;
- 2007 (30-08/02-09): Η΄ Διεθνές Συνέδριο Γλωσσολογίας (Τομέας Γλωσσολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων).
- 2007 (22-25 Νοεμβρίου): Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο "Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος: 1600 έτη: 407-2007" (Τμήμα Ποιμαντικής και

- Κοινωνικής Θεολογίας του ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη).
- 2009 (6 Ιουλίου): Ομιλία προς τους νέους πτυχιούχους της ΑΕΑ Βελγίας με θέμα: *Η χρησιμότητα της διαρκούς μελέτης των ιερών κειμένων και η ανάγκη της καλλιέργειας του λόγου ως μέσου επικοινωνίας του λειτουργού με το ποίμνιο.*
- 2010 (20-21 Απριλίου): Συνέδριο *Ξαναδιαβάζοντας τον Claude Lévi-Strauss. Μια συνάντηση Φιλολογίας και Ανθρωπολογίας* (Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων).
- 2010 (21 Μαΐου): *Ζ' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων)· ανακοίνωση: *Αρχαία Γραμματεία και Παπυρολογία.*
- 2010 (6 Αυγούστου): Επιστημονική Ημερίδα: *Ζαγόρι: Η πολιτισμική διάσταση της ανάπτυξής του* (Ριζάρειο Ίδρυμα, Μονοδένδρι Ζαγορίου).
- 2011 (17 Μαΐου): *Η' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων)· ανακοίνωση: *Λογοτεχνικοί πάπυροι σε άρχαια παπυρικών εγγράφων: Η περίπτωση δύο επιγραμμάτων.*
- 2011 (9 Οκτωβρίου): *Επιστημονικό Συνέδριο: "Εκατονταετηρίς Σχολής Βελγίας (1911-2011), 6-9 Οκτωβρίου 2011". "Εξαγωγή συμπερασμάτων"*.
- 2012 (18 Μαΐου): *Θ' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων)· ανακοίνωση: *‘Διὰ γὰρ δέκα ἡμερῶν ἐκάστοτε μαντεύομαι περὶ σοῦ’: ‘ἐπὶ πράγμασι μικροῖς καὶ δημοτικοῖς’ παπυρικές μαντικές ερωτήσεις.*
- 2013 (20 Μαΐου): *Ι' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων)· ανακοίνωση: *Παπυρικές επιστολές με λογοτεχνικούς απόηχους και παροιμιακό λόγο.*
- 2014 (3 Ιουνίου): *ΙΑ' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων)· ανακοίνωση: *‘Τοῖς ζωγράφ(οις) ζωγραφ(οῦσι) τὴν εἰκόνα τοῦ δεσπ(ότου) ἡμῶν’: Από τις εικαστικές παπυρικές εικόνες στις ‘Εικόνες’ του Λουκιανού και του Φιλόστρατου.*
- 2015 (17 Ιουνίου): *ΙΒ' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων)· ανακοίνωση: *Απαγορευτική ἐπαρχική ἐγκύκλιος μαντείας τρόπων και μαντική δραστηριότητα στην ελληνορωμαϊκή Αίγυπτο.*
- 2015 (2 Οκτωβρίου): *XVe Colloque International du CIERGA – 15ο Συνέδριο του Διεθνούς Κέντρου Μελέτης της Αρχαίας Ελληνικής Θρησκείας (Ιωάννινα 1-4 Οκτωβρίου)*· ανακοίνωση: *‘Κῶφι ἱερατι-*

- κόν': *Témoignages papyriques et littéraires à propos de son caractère sacré.*
- 2016 (24 Μαΐου): *ΙΓ' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων)· ανακοίνωση: 'Αίγύπτιον κῶφι': *θυμίαμα και ἴαμα. Παπυρικές και γραμματειακές μαρτυρίες.*
- 2017 (17 Μαΐου): Ημερίδα: *Docere et Discere...! Τα Λατινικά στην Εκπαίδευση. Αναδρομές – Προτάσεις – Προοπτικές* (Κοσμητεία Φιλοσοφικής Σχολής Παν/μίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα).
- 2017 (31 Μαΐου): *ΙΔ' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων)· ανακοίνωση: *Όξύρυγχο, το ιερό ψάρι: Αλλάζει η εικόνα του μετά τα πρόσφατα αρχαιολογικά ευρήματα στην Οξύρυγχο;*
- 2018 (31 Μαΐου): *ΙΕ' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων)· ανακοίνωση: 'Έξ δις ἔβαλες': *Παπυρικές επιστολές με αποφθεγματικό και παροιμιακό λόγο.*
- 2019 (28 Μαΐου): *ΙΣΤ' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Μνήμη Φ. Κακριδῆ· Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων)· ανακοίνωση: *Βεβρεγμένη ἐπιστολή (P. Col. IV 68) και fasciculus epistularum aqua madidus (Κικ., Epist. ad Quintum II, 11, 4): Ατυχήματα παπυρικών επιστολών.*
- 2019 (9 Νοεμβρίου): Ειδική Ημερίδα με θέμα: «Η γραπτή απόδοση των γλωσσών προφορικής παράδοσης: Η περίπτωση της βλάχικης γλώσσας» (Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων – Επιστημονική Εταιρία Μελέτης του πολιτισμού των Βλάχων, Ιωάννινα).
- 2020 (3 Σεπτεμβρίου): *Ι' Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών: Θρησκεία και Μυθολογία στον ρωμαϊκό κόσμο, Ιωάννινα 2-4 Σεπτεμβρίου 2020*· ανακοίνωση: *Ο αιγυπτιακός μύθος του Όσιρη στη Phaedra του Σενέκα: συγκαλυμμένη χρήση;*
- 2021 (2 Ιουνίου): *ΙΖ' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων)· ανακοίνωση: *Η απουσία των ονομάτων της Αιγύπτου και του Νείλου από τη Phaedra του Σενέκα.*
- 2022 (4 Ιουνίου): *ΙΗ' Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων)· ανακοίνωση: *΄Ασπάζεται σε Όμηρος': ομηρική παιδεία στην Αίγυπτο και 'ομηρικά ονόματα' στα παπυρικά έγγραφα.*

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ – ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

I. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ – ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ-ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. *Les animaux d'Égypte d'après les papyrus grecs*, Διδακτορική διατριβή, Στρασβούργο 1980, σσ. X + 1-444.

Ετεροαναφορές-Μνείες: Β. Μανδηλαράς, *Πάπυροι και Παπυρολογία*, Αθήνα ³2005, σσ. 255, 260 υποσημ. 1. J. Schwartz, *P. Strasb.* 745 (*P. Strasb.* VIII, σ. 68) με αφορμή τον σχολιασμό του τύπου *δορκών*. F. Gerardin, “Les animaux dans les villes de l'Égypte lagide”, *Histoire Urbaine* 47/3 (2016), σ. 4 και υποσημ. 7. <https://www.cairn.info/revue-histoire-urbaine-2016-3-page-13.htm>

2. *L'abeille et le miel en Égypte d'après les papyrus grecs*, Ιωάννινα 1989, *ΕΕΦΣΙ 'Δωδώνη'*, παράρτημα αριθμ. 30, σσ. 1-257 + 11 φωτ.

Βιβλιοκρισίες: *Chronique d'Égypte* 65 (1990), σσ. 180-181 (Hélène Cuvigny). *Revue des Études Grecques* 103 (1990), σσ. 728-729 (Geneviève Husson). *Πλάτων* 42 (1990), σσ. 191-192 (Βασίλειος Μανδηλαράς). *Biblioteca Orientalis* 48 No 5/6, September-November 1991, σσ. 837-841 (Marie-Hélène Marganne). *Les Études Classiques* 59 (1991), σ. 376 (Bruno Rochette). *Aegyptus* 72 (1992), σσ. 211-212 (Orsolina Montevicchi). *Revue des Études Anciennes* 94 (1992), σ. 506 (Claude Orioux). *Revue d'Histoire de la Pharmacie* τόμ. 80. 292 (1992), σσ. 95-96 (Alain Touwaide). *The Classical Review* 42 (1992), σσ. 471-472 (K. D. White). *L'Antiquité Classique* 61 (1992), σσ. 549-550 (Jean A. Straus).

Ετεροαναφορές-Μνείες: *L'Année Philologique* 61 (1990), σσ. 640-641 (αριθμ. 9747). 62 (1991), σ. 876 (αριθμ. 13370). 63 (1992), σ. 967 (αριθμ. 13776). 65 (1994), σ. 1086 (αριθμ. 14941). *Aegyptus* 70 (1990), σσ. 335 (αριθμ. 245), 367 (αριθμ. 730), 372 (“Bibliografia Metodica”). 73 (1993), σσ. 316 (αριθμ. 245), 350. αριθμ. 730 (“Bibliografia Metodica”). *REA* 92-93 (1990), σ. 204. *BO* 47 No 3/4 Mei-Juli (1990), σ. 525. *AJPh* 112 (1991), σ. 432. *ByzZ* 83 (1990), σσ. XII, 758. *Bulletin of the Egyptological Seminar* 11 (1991), σ. 128. *Bibliotheca Orientalis Cumulatiere Index* van de Jaargangen 26 (1969)-50 (1993), Leiden, σ. 40. *REG* 103 (1990), σ. XVI. W. Hermann et alii, *Archäologische Bibliographie 1991*, σσ. 154, 250, 252, 262, 267, 537. J. Modrzejewski, *JJP* 22 (1992), σ. 186. *JJP* 32 (2002), σ. 196 υποσημ. 3. M.-P. Noël (– A. Blanchard – J. Gascou), *Les Papyrus grecs et latins*, École Normale Supérieure 1993, σσ. 85 (545b), 95. [https://search.trdizin.gov.tr/yayin/detay/105612/BL IX: Berichtigungsliste der griechischen Papyrusurkunden aus Ägypten](https://search.trdizin.gov.tr/yayin/detay/105612/BL%20IX%3A%20Berichtigungsliste%20der%20griechischen%20Papyrusurkunden%20aus%20Ägypten) 9 (1995), 159, 178, 423. Β. Μανδηλαράς, *Πάπυροι και Παπυρολογία*, Αθήνα ³2005, σ. 255. H.-A. Rupprecht, *Kleine Einführung in die Papyruskunde*, Darmstadt 1994, σ. 177. M. Grünbart – D. Stathakopoulos, “Sticks und Stones: Byzantine Material Culture”, *Byzantine and Modern Greek Studies, University of Birmingham* 26 (2002), σ. 312 (“Bibliography”). M.-H. Marganne – P. Koemoth, *Pharmacopoea Aegyptia et Graeco-Aegyptia*. Université de Liège – II. 3 Papyrus documentaires grecs (Site internet CeDoPal), σ. 36. <http://web.philo.ulg.ac.be/cedopal/pharmacopoea-aegyptia-et-graeco-aegyptia/> <http://web.philo.ulg.ac.be/cedopal/wp-content/uploads/sites/29/pdf/pharmacopoea.pdf> P. A. Piccione (Egyptologist. University of Charleston), *Medicine in Ancient Egypt*. Spring 2001. “Select Bibliography. 12. Pharmacology and Pharmacopoeia” (internet: piccione hist 330.086). G.

Reger, *Greek Agriculture*, American School of Classical Studies at Athens Seminar. December 2, 2003-February 24, 2004. Tuesdays, 2.30-4.30 pm: January 27, 2004: "Apiculture". "Basic Readings" (Site Internet). R. Noth, S. J., *Elenchus bibliographicus of Biblica 1990*, τόμ. 6 (Roma 1993), U2.5. "Biblical and Ancient Animal", σ. 887· τόμ. 7 (1994). *Byzantinoslavica* 55 (1994), σσ. 144, 528. R. W. Daniel – F. Maltomini, *Supplementum Magicum*, ed. with translations and notes (Papyrologica Coloniensia 16) I, Opladen 1990, σ. 258 (*Suppl. Mag.* I 97, σχόλ. στη γρ. 12). P. van Minnen – Kl. A. Worp, "A New Edition of Ostraka from Akoris", *Tyche* 5 (1990), σ. 98 υποσημ. 5 (έγγρ. 5 σχόλ. στη γρ. 2). M. P. Lavizzari Pedrazzini, *Milano capitale dell'impero romano 286-402 d. C.: Album storico archeologico*, Lombardy (Italy). Settore cultura e informazione. Μέρος 3, Soprintendenza archaeologica della Lombardia, Silvana 1990, σσ. 147, 540. H.-J. Drexhage, *Die Composita mit -πώλης und -πρατής im hellenistischen Ägypten*, MBAH X₂ (1991), σ. 16. H.-J. Drexhage, *Preise, Mieten/Pachten, Kosten und Löhne im Römischen Ägypten bis zum Regierungsantritt Diokletians* (Vorarbeiten zu einer Wirtschaftsgeschichte des römischen Ägypten I), St. Katharinen 1991, σσ. 312, 462 (σημ. 13). O. Brehm – S. Klie, *Μουσικὸς ἀνήρ: Festschrift für Max Wegner zum 90. Geburtstag* (Antiquitas 32), Bonn 1992, σ. 353 υποσημ. 52. I. F. Fikhman, "State and Prices in Byzantine Egypt", *SCI* 11 (1991/2), σσ. 145-146 υποσημ. 23. A. Jördens (– W. Sperling), *Wirtschaft und Gesellschaft im spätantiken Ägypten: Kleine Schriften Itzhak F. Fikhman* (Historia Einzelschriften 192), Stuttgart 2006, σ. 299. N. Blanc – A. Necessian, *La cuisine romaine antique*, Grenoble 1992, σ. 222. L. Holtz – J. C. Fredouille – M.-H. Jullien, *De Tertullien aux Mozarabes: Mélanges offerts à J. Fontaine* (Institut de recherche et d'histoire des textes), France 1992, σ. 525. R. S. Bagnall, *Egypt in Late Antiquity*, Princeton 1993, σσ. 31 υποσημ. 114· σσ. 157, 344. A. Jördens, "Überlegungen zur Römischen Agrargeschichte" *APF* 39 (1993), σσ. 49-82 (1 αναφορά). F. Perpillou-Thomas, *Fêtes d'Égypte ptolémaïque et romaine d'après la documentation papyrologique grecque* (Studia Hellenistica 31), Lovanii 1993, σσ. 92 υποσημ. 117· 190, υποσημ. 53, 55· 191 υποσημ. 60. S. Allam, *Grund und Boden in Altägypten: rechtliche und sozio-ökonomische Verhältnisse: Akten des internationalen Symposions, Tübingen 18.-20. Juni 1990* (Untersuchungen zum Rechtsleben im alten Ägypten 2), Tübingen 1994, σ. 168. W. M. Brashear, "Literary and Sub-Literary Papyri from Berlin", in *Proceedings of the 20th International Congress of Papyrology Copenhagen 23-29 August, 1992* collected by A. Bülow-Jacobsen), Denmark 1994, σ. 287 (P. Berol. 21340: Elegiac couplets 2⁰⁰ αι. π. X., σχόλ στη γρ. 6). R. Duttonhöfer (εκδ.), *Ptolemäische Urkunden aus der Heidelberger Papyrus-Sammlung (P. Heid. VI)*, Heidelberg 1994, σ. 11 (P. Heid. 362: Abschrift von Verwaltungsanordnungen, σχόλ. στις γρ. 6-9). J. A. Straus, *AC* 63 (1994), σ. 567 (βιβλιοκρισία στη μελέτη του H.-J. Drexhage, *Preise ..*, St Katharinen 1991). M.-H. Marganne-Mélard, "La médecine dans l'Égypte Romaine", in H. Temporini – W. Haase, *Aufstieg und Niedergang der römischen Welt (ANRW). Rise and Decline of the Roman world*, II. 37. 2, Berlin – New York 1995, σσ. 2729-2730 υποσημ. 89 bis. P. P. Koemoth, *ChronEg* 70 (1995), σ. 162 (βιβλιοκρισία: Douglas J. Brewer – D. B. Redford – S. Redford, *Domestic Plants and Animals, The Egyptian Origins*, Warminster 1994). J. C. Béal, *L'arbre et la forêt, le bois dans l'antiquité* (Institut d'archéologie et d'histoire de l'antiquité classique), Publications de la Bibliothèque Salomon-Reinach) 1995, σ. 7. W. M. Brashear, "The Greek Magical Papyri: An Introduction and Survey (1928-1994)", in W. Haase, *Aufstieg und Niedergang der römi-*

schen Welt (ANRW). Geschichte und Kultur Roms im Spiegel der neueren Forschung. Teil II: Principat. 18. Religion. 5. Heidentum: Die religiösen Verhältnisse in den Provinzen (Forts.), Berlin – New York 1995, σ. 3617 (“Βιβλιογραφία”). W. M. Brashear, *The Archive of Athenodoros and assorted documents of the Augustan period* (Ägyptische Urkunden aus den Staatlichen Museen zu Berlin, Griechische Urkunden XVI), Berlin 1995, σσ. 83-84 (BGU XVI 2600: Petition, σχόλ. στη γρ. 1). W. Fauth, *Helios Megistos: Zur synkretistischen Theologie der Spätantike*, Leiden 1995, σ. 19 υποσημ. 106. B. C. McGing, *Greek Papyri from Dublin (P. Dub.)* (D. Hagedorn – R. Kassel – L. Koenen – R. Merkelbach, *Papyrologische Texte und Abhandlungen* 42), Bonn 1995, σσ. xiii, 60 (P. Dub. 11 “Petition concerning Bees” Εισαγωγή). R. Pintaudi – R. Dostalova – L. Vidman, *Papyri Graecae Wessely Praegenses (P. Prag. II)*, Firenze 1995, σ. 183 (P. Prag. II 199, γρ. 11: μελέμιον και σχόλ. ad loc.). K. A. Worp (– J. E. G. Whitehorne – R. W. Daniel), *Greek Papyri from Kellis, I (P. Kell. I)*, Oxford 1995, σ. 172 (P. Kell. G. 64, σχόλ. στη γρ. 21). B. Porten (– J. J. Farber – C. J. Martin – G. Wittmann et al.), *The Elephantine Papyri in English. Three Millennia of cross-cultural continuity and change* (P. M. M. G. Akkermans – G. H. J. De Geus et alii, *Documenta et Monumenta Orientis Antiqui [DMOA]*), Vol. XXII: *The Elephantine Papyri In English* (Studies in Near Eastern Archaeology and Civilisation), Leiden – New York – Köln 1996, σ. 43 υποσημ. 6. P. J. Sijpesteijn, “Vier Papyri der Berliner Papyrussammlung“, *APF* 42 (1996), σ. 62. R. S. Bagnall, *The Kellis agricultural account book: P. Kell. IV Gr. 96* (Dakhleh Oasis Project: Monograph 7), Oxbow Books 1997, σ. 68 υποσημ. 35. L. Bodson, “Le témoignage de Pline l’Ancien sur la conception romaine de l’animal”, in B. Cassin – J.-L. Labarrière (sous la direction de G. Romeyer Dherbey), *L’animal dans l’antiquité* (CNRS) Paris 1997, σσ. 338 υποσημ. 94· 350. L. Bodson, *AC* 72 (2003), σ. 492. F. Morelli, “P. Berol. Inv. 25041 e le fiaccole dell’emiro dei credenti”, *ZPE* 115 (1997), σ. 198 υποσημ. 2. M. Zecchi, “On the Offering of Honey in the Graeco-Roman Temples”, *Aegyptus* 77 (1997), σσ. 71 υποσημ. 1· 80 υποσημ. 73· 82 υποσημ. 82-83. I. Andorlini, “Adespoti. Ricette (POxy 3724). MP³ 2410.11. Ricetta di ἀρτηριακή”, in I. Andorlini – D. Fausti – A. E. Hanson – J. Jouanna – M. Manfredi et alii, *Estratto provvisorio dal Corpus dei Papiri Greci di Medicina* (Istituto Papirologico “G. Vitelli”, Firenze. Fascicolo presentato in occasione del XXII Congresso Internazionale di Papirologia), Firenze 23-29 agosto 1998, σ. 62. N.-Ch. Grimal – B. Menu (επιμ.), *Le commerce en Égypte (IFAO 121)*, Caire 1998, σ. 182. R. Shepard Kraemer, *When Aseneth met Joseph. A late Antique Tale of the Biblical Patriarch and his Egyptian Wife, Reconsidered*, New York – Oxford 1998, σσ. 167, 168, 187 υποσημ. 128-131, 134-137, 142, 145· 325, 352. Ch. Schuler, *Ländliche Siedlungen und Gemeinden im hellenistischen und römischen Kleinasien* (Vestigia Beiträge zur alten Geschichte 50), München 1998, σ. 99 υποσημ. 231-232. G. Wagner, *Les Papyrus et les Ostraca grecs d’Élephantine: P. et O. Eleph. DAIK* (Kairo, 70), Mainz 1998. I. Garofalo, *Aspetti della terapia nel Corpus Hippocraticum: Atti del IXe Colloque International Hippocratique, Pisa, 25-29 Settembre 1996. Accademia La Colombaria*, Florencia 1999, σσ. 124, 678, 697. E. Crane, *The World History of Beekeeping and Honey Hunting*, New York 1999, σ. 623. N. Kruit – K. A. Worp, “Metrological notes on measures and containers of liquids in Graeco-Roman and Byzantine Egypt”, *APF* 45 (1999), σσ. 103 υποσημ. 16· 112. B. Legras, *Néotès: Recherches sur les jeunes Grecs dans l’Égypte ptolémaïque et romaine* (École Pratique de Hautes Études IVe Section. Sciences historiques et philologiques III. Hautes Études du

monde gréco-romain 26), Genève 1999, σσ. 26 υποσημ. 44· 283. A. Lühtrath, “Das Kyphirezepte”, in D. Kurth, *Edfu: Bericht über drei Surveys; Materialien und Studien* (Die Inschriften des Tempels von Edfu Begleitheft 5), Wiesbaden 1999, σσ. 109 υποσημ. 54· 142 υποσημ. 252. S. J. Clackson, *Coptic and Greek Texts relating to the Hermopolite Monastery of Apa Apollo*, Griffith Institute – Ashmolean Museum – Oxford 2000, σ. 122 (αριθμ. 50: ‘Guarantee for bee-hives’). N. Kruit (Papyrologisch Institut Leiden), “United at last. P. Cairo Zen. I 59014 a and b”, in W. Clarysse – C. Gallazzi – N. Kruit, “Thee Joins from the Zenon Archive”, *AncSoc* 30 (2000), σσ. 17 υποσημ. 6· 21 υποσημ. 9· 26 υποσημ. 16. N. Kruit – K. Worp, “Geographical Jar Names: Towards a Multi-Disciplinary Approach”, *APF* 46 (2000), σσ. 90, 105, 108, 110, 145. I. Andorlini, *Greek Medical Papyri* (Istituto Papirologico “G. Vitelli”), 2009, τόμ. II, σ. 182. I. Andorlini, “Ricette aromatiche (6.-7. Jh. n. Chr.)”, in F. Reiter (εκδ.), *Literarische Texte der Berliner Papyrussammlung zur Wiedereröffnung des Neuen Museums*, De Gruyter, Berlin 2012, σσ. 221, 269. G. Shipley, *The Greek World after Alexander, 323-30 B.C. (Modern Times. Monumenta Archaeologica 16)*, Los Angeles, University of California, Oxon – New York 2000 (ανατ. 2005), σ. 418. Πρβλ. Traducción castellana de M. Chocano: G. Shipley, *El Mundo griego después de Alejandro 323-30 a.c.* (Critica. Historia de las Civilizaciones Clasicas), Espana 2001, σ. 504. R. A. Coles, *The Oxyrhynchus Papyri* (Egypt Exploration Society), London 2001, σ. 143 (P. Oxy. LXVII 4583: ‘Oath of Beekeepers’, σχόλ. στη γρ. 4). Δ. Ράιος, *Η μέλισσα και ο λυκάνθρωπος. Μια αλληγορία της πολιτικής σύγκρουσης στα χρόνια του Νέρωνα*, Ιωάννινα 2001, σσ. 58 υποσημ. 111· 71 υποσημ. 131· 104 υποσημ. 232· 105 υποσημ. 233. C. Leitz (εκδ.), *Lexikon der ägyptischen Götter und Götterbezeichnungen* (Orientalia Lovaniensia Analecta), Louvain 2002, II, σ. 748. Γ. Φαρακλός, *Αρχαίες Μιλησιακές ιστορίες* (Διδ. διατρ.), Ιωάννινα 2003, passim. A. Dalby, *Food in the Ancient World from A to Z*, London – New York 2003, σ. 180 (s. v. ‘Honey’). C. Chandezon, *L'élevage en Grèce (fin Ve-fin Ier s. a. C.). L'apport des sources épigraphiques* (Ausonius – Publications – Scripta Antiqua 5 - Publié avec le concours du Centre de Recherche sur la Libye antique – Université de Paris-Sorbonne), Paris-Bordeaux 2003, σσ. 237 υποσημ. 238· 434. M. Hasitzka (Wien) – G. Schmelz (Heidelberg), “Die Klosterbesitzverzeichnisse P. Lond. IV 1631. Eine Neuedition”, *APF* 49 (2003), σσ. 79-112 (1 αναφορά). Κ. Χ. Πούλης, *Κριτική και ερμηνευτική έκδοση των Επιστολών του Αλκίφρονα* (Διδ. διατρ.), Κέρκυρα 2003, σσ. 59-60 υποσημ. 87· 188. *Eirene: Studia Graeca et Latina* 40 (2004), σ. 118. *Eirene* 46 (2010), σ. 79. S. Russo, *Le calzature nei papiri di età greco-romana* (Studi e Testi di Papirologia, NS 2, a cura di Guido Bastianini), Istituto Papirologico “G. Vitelli” 2004, σσ. 116 υποσημ. 41· 243. F. Dunand – R. Lichtenberg (– A. Charron), *Des animaux et des hommes. Une symbiose égyptienne*, Loraï 2005, σ. 231 υποσημ. 27-28. J. A. Kelhoffer (Department of Theological Studies. Saint Louis University), “John the Baptist’s ‘wild honey’ and ‘honey’ in Antiquity”, *GRBS* 45.1 (2005), σ. 61 υποσημ. 6-7. J. A. Kelhoffer, *The Diet of John the Baptist* (M. Siebeck, Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament 176), Tübingen 2005, σσ. 83 υποσημ. 10-12· 216. J. G. Manning, “Land and Status in ptolemaic Egypt: The status designation »Occupation title + B3K + divine name«”, in S. Allam, *Grund und Boden in Altägypten. Akten des internationalen Symposions*, Tübingen 18.-20. Juni 1990, Tübingen 1994, σσ. 167-168 υποσημ. 111. J. G. Manning, *Land and Power in Ptolemaic Egypt. The Structure of Land Tenure*, Cambridge University Press 2003 (Transferred to digital printing 2005, Cambridge – New York –

Melbourne – Madrid), σσ. 188 υποσημ. 35· 286. Z. Archibald – J. Kenyon Davies – V. Gabrielsen, *Making, moving and managing: the new world of ancient economies 323-31 BC*, Oxford 2005, σ. 87. A. E. Portier-Young, “Sweet mercy metropolis: Interpreting Aseneth’s honey-comb” *Journal for the Study of the Pseudepigrapha* 14 (3) 2005 (σσ. 133-157) υποσημ. 51, 62, 63. Pius-Ramon Tragan, *Josep I Asenet* (Literatura Intertestamentaria Supplementa), Barcelona 2005, σ. 52 υποσημ. 98. A. Verhoogt, *Regaling Officials in Ptolemaic Egypt. A Dramatic Reading of Official Accounts from the Menches Papers* (*Papyrologica Lugduno-Batava* ed. Institutum Papyrologicum Unversitatis Lugduno-Batavae moderantibus W. Clarysse – P. W. Pestman – S. P. Vleeming *P. L. Bat.* 32), Leiden – Boston 2005, σσ. 48 υποσημ. 230, 232· 217 (“Select Bibliography”). A. Delattre, *Papyrus grecs et coptes du monastère d’apa Apollô de Baouît conservés aux Musées royaux d’Art et d’Histoire de Bruxelles*, Classe des Lettres, Académie Royale de Belgique, Mémoire de la Classe des Lettres 2007, σσ. 302, 316. W. Clarysse (Katholieke Universiteit Leuven) – D. J. Thompson (University of Cambridge) (in collaboration with U. Luft – B. Mandilaras – G. Poethke – R. Scholl – J. Tait), *Counting the People in Hellenistic Egypt, vol. 1: Population Registers (P. Count)*, Cambridge 2006, σσ. 119 (*P. Count* 3, σχόλ. στη γρ. 154), 434: 2 αναφορές (= *P. Count* 45, σχόλ. στη γρ. 6 (ζμηνῶν λογείας), 507 (= *P. Count* 49, σχόλ. στη γρ. 143), 580 (“Bibliography”). W. Clarysse – D. J. Thompson, *Counting the People in Hellenistic Egypt, vol. 2: Historical Studies* (Cambridge Classical Studies), Cambridge University Press, 2006, σσ. 200 υποσημ. 421· 360, 372 (“Bibliography”). A. Papatomas, “Zu den Luxuspeisen und –Getränken in Griechischen Papyri”, *ZPE* 158 (2006), σσ. 194 υποσημ. 8· 197 υποσημ. 28. Γ. Μαυροφρύδης, “Η χρήση των προϊόντων της μέλισσας στον Μινωικό-Μυκηναϊκό κόσμο”, *Μελίωμα* 4 (άνοιξη-καλοκαίρι 2006), σ. 21. F. Mitthof – B. Palme – G. Thür, *Papyrologica Vindobonensia Band 3 (Pap. Vind. 3)*, in F. Mitthof, *Griechische Papyrusurkunden Kleineren Formats Neuedition SPP III₂ 119-238 Schuld-scheine und Quittungen* (Österreichische Akademie der Wissenschaften Philosophisch-Historische Klasse Kommission für Antike Rechtsgeschichte), Wien 2007, σσ. XII, 86, 93 (*SPP III₂* 191, σχόλ. στη γρ. 2). P. Parsons, *City of the Sharp-nosed Fish. Greek Lives in Roman Egypt*, London 2007, σσ. 112, 324, 238. Ph. Schmitz, *Die Giessener Zenonpapyri (P. Iand. Zen.)*, Abhandlungen der Nordrhein-Westfälischen Akademie der Wissenschaften, 32. *Papyrologica Coloniensia*, Düsseldorf 2007, σ. 165. R. Bortolin, *Archeologia del miele (Documenti di Archaeologia)*, Società Archeologica Padana, Mantova 2008, σσ. 9, 11 υποσημ. 11· 18 υποσημ. 7, 13· 23 υποσημ. 62· 26 υποσημ. 91, 96· 28 υποσημ. 108· 30 υποσημ. 129, 134· 31 υποσημ. 143· 33 υποσημ. 157, 160· 35, 41-44 et passim. R. Bortolin, Recensioni: M. Giuman, *Melissa. Archeologia delle api e del miele nelle Grecia antica*, Roma 2008, Recensioni e Segnalazioni Bibliografiche, σ. 183 (http://www.bretschneider-online.it/rda/rda_pdf/rda_34/recensione_34.pdf). Hv. Harissis, “Aristaeus, Euridice, and the ox born bee. An ancient educational beekeeping myth”, in H. V. Harissi – A. V. Harissis, *Apiculture in the Prehistoric Aegean. Minoan and Mycenaean symbols Revisited*, Oxford 2009 (1 αναφορά). L. Evans, *The depiction of animal behaviour in old kingdom Tomb Scenes from Giza and Saqqara Egyptian Art*, PhD, Macquarie University, Sydney Australia 2006. E. Esposito, “Fragments of Greek lexicography in the papyri”, *Trends in Classics* 1 (2009), σσ. 255-297 (1 αναφορά). W. Scheidel, “Real wages in early economies: Evidence for living standards from 1800 BCE to 1300 CE”, *JESHO* 53 (3) 2010: <http://www.princeton.edu/~pswpc/pdfs/schei->

del/090904.pdf: σσ. 5, 24. T. Gagos, “Three Short Byzantine Papyri from the Michigan Collection”, *ZPE* 79 (1989), σσ. 271-280 (1 αναφορά). N. Blanc – A. Nercessian, *La cuisine romaine antique*, Glénat 1992, σ. 222. Chr. Leitz, *Tagewählerei. Das Buch und verwandte Texte. Textband, Ägyptologische Abhandlungen 55*, Wiesbaden 1994, σ. 354 υποσημ. 14. M.-H. Marganne, *L’ophtalmologie dans l’Égypte gréco-romaine d’après les papyrus littéraires grecs*, Leiden – New York – Köln 1994, σσ. 23 και υποσημ. 87· 189. K. Volk, “Imkerei im alten Mesopotamien, Originalveröffentlichung”, in H. Klengel – J. Renger (Hrsg.), *Landwirtschaft im Alten Orient. Ausgewählte Vorträge der XLI. Rencontre Assyriologique Internationale. Berlin 4.-8. 7.1994. Berliner Beiträge zum Vorderen Orient* 18, 1999, σ. 281 υποσημ. 17. F. Janot (*IFAO* du Caire), “Les pastilles dorées de Rê: une étape vers l’immortalité”, in D. Silvestri – A. Marra – Imm. Pinto, *Saperi e sapori mediterranei: la cultura dell’alimentazione e i suoi riflessi linguistici: Napoli 13-16 ottobre 1999, Vesalius. Acta Internationalia Historiae Medicinae VI₁* (June 2000), σ. 37 υποσημ. 27, 28. Tosha Lea Dupras, MSc, *Dining in the Dakhleh Oasis, Egypt: Determination of Diet using Documents and Stable Isotope Analysis*, McMaster University Hamilton, Ontario Doctorate of Philosophy 1999, σ. 305. P. F. Houlihan, “Animals in Egyptian art and Hieroglyphs”, in Billie Jean Collins, *A history of the animal world in the ancient Near East*, Μέρος 1, *Handbook of Oriental Studies. Handbook der Orientalistik Section 1. The Near and Middle East*, 64, Leiden – Boston – Köln 2002, σσ. 110, 547. T. Silva Sánchez, “Kaiserkult y creation poetica. Algunas reflexiones sobre las vitae Oppiani y la composicion de los Cynegetica”, *Excerpta Philologica* 4-5 (1994-95), σ. 118 υποσημ. 76. Marco Zecchi, “On the Offering of honey in the Graeco-roman Temples”, *Aegyptus* 77 (1997), σ. 71 υποσημ. 1. D. B. Redford, *The Oxford encyclopedia of Ancient Egypt: G-O*, vol. 2, Oxford University Press, 2001, σ. 163 (“Bibliography”). D. Fabre, *Seafaring in Ancient Egypt*, Periplus, London 2004, σ. 189. R. Soraci, “La diaconia (Διακονία) egizia tardoantica”, *Annali della Facolta di Scienze della Formazione Universita degli studi de Catania* 10 (2011), σ. 8 υποσημ. 15. Dincer Savas Lenger, “Antik Cagda Karia Bolgesinde Bal Honey in the Karia Region in Antiquity”, *Acta Turcica* (2011), σσ. 29 υποσημ. 3· 34, 78. Mustafa Karatas, “Güroluk Köyünde Karakovan Arıcılığı ve Terimleri Beekeeping Terminology in Güroluk Village”, *Acta Turcica* 1/1 2011, σ. 29 υποσημ. 3· 34. Fr. Aspesi, “Nympha Orientalis”, in *Archeonimi del labirinto e della ninfa*, L’Erma di Bretschneider 2011, σ. 76 υποσημ. 8. F. Aspesi, “The lexical Item NFT of an Old Egyptian Inscription, in Gabor Takács”, *Egyptian and Semito-Hamitic (Afro-Asiatic) Studies in memoriam W. Vycichl*, Leiden 2004, σσ. 8 υποσημ. 31· 9-10 υποσημ. 36· 11. https://www.academia.edu/1103604/The_Lexical_Item_-NFT_of_an_Old_Egyptian_Inscription. G. Bastianini, *Commentaria et Lexica graeca in papyris reperta*, I. *Aeschines – Bacchylides. Aeschines – Alcaeus*, 2004, σ. 96. S. Germanidou, *Manifestations of agrarian activities in the art and the material study of Byzantium: a Keystudy on Apiculture*, Univ. Athens 2011. S. Germanidou, “Honey culture in Byzantium. An outline of textual, iconographic and archaeological evidence”, in F. Hatjina – G. Mavrofridis – R. Jones, *Beekeeping in Mediterranean from the Antiquity to the present, Based on selected presentations of the International Symposium of Beekeeping in the Mediterranean Syros, October 9-11-2014*, Nea Moudania 2018 (Hellenic Agricultural Organization ‘Demeter’. Chamber of Cyclades. Eva Crane Trust – UK), σ. 93. Σ. Γερμανίδου, “Ένας δογματικός συμβολισμός σε παραστάσεις γέννησης του Χριστού στα ιταλο-βυζαντινά χειρόγραφα exultet (10ος-13ος αι.)”,

ΔΧΑΕ 33 (2012), σ. 260 υποσημ. 17. G. Tétart, *Le sang des fleurs. Une anthropologie de l'abeille et du miel*, Paris 2004. B. S. Feierabend, *Biene und Honig im pharaonischen Ägypten: Eine Studie anhand schriftlicher und bildlicher Quellen*, Göttingen 2009, σσ. 10, 59, 76, 80, 104, 109, 110, 131, 157, 158, 184, 185, 195, 197, 208, 221, 223, 247, 260, 297. Π. Τριανταφυλλίδης, “Πήλινες κυψέλες από την αρχαία Τραγαία (Αγαθονήσι)”, *Δωδεκανησιακά Χρονικά* 25, Ρόδος 2012, σσ. 640 υποσημ. 21· 642 υποσημ. 28. R. Luiselli, *PSI XVI 1647*, in G. Bastianini – F. Maltomini – G. Messeri, *Papiri della Società Italiana PSI XVI n°1575-1653*, Firenze 2013, σσ. XIV, 275 (*PSI* 1647, σχόλ. ad l. 9). M. Bormetti, “Api e miele nel Mediterraneo Antico”, *Acme* 1 (2014), σσ. 10 υποσημ. 18· 29 υποσημ. 128, 131· 32 υποσημ. 156· 33 υποσημ. 164· 47. D. Savas Lenger, *Il miele nel mondo antico*, 18 ottobre 2015 <http://www.nutrirsi.eu/item/228-il-miele-nel-mondo-antico> Melissologia: Ελληνικό Φόρουμ συζητήσεων για τις Μέλισσες (2013) (<http://melissologia.great-forum.com/t3237-topic>). S. J. Clackson, *Coptic documents relating to the Monasteries of Apa Apollo at Bawit and Titkooh in the Hermopolite Nome*, Institute of Archaeology University College London, σσ. 42 υποσημ. 1· 169 υποσημ. 2-3· 396. J. A. (Sander) Boek, *Taxation in the later Roman Empire. A study on the character of the late antique economy*, MPhil Thesis Ancient History Institute of History, Faculty of Arts Leiden University, σσ. 126· 163 υποσημ. 321, 322. W. Huss, *Die Wirtschaft Ägyptens in hellenistischer Zeit*, Münchener Beiträge zur Papyrusforschung und Antiken Rechtsgeschichte 105. Heft, München 2012, σσ. 7, 101. Anca Dan, “Deux scarabées d’Orgamè/Argamum”, *DHA* 37/1, 2011/1 σσ. 9-40 (1 αναφορά). S. Bacot, “Une nouvelle attestation de ‘la petra d’Apa Mena’ au sud d’Assiout”, *BIFAO* 102 (2002), σ. 3 υποσημ. 7. I. Bossolino, “<Μέλι> πρωτεύει τὸ Ἀττικὸν καὶ τούτου τὸ Ὑμήττιον καλούμενον Honey production in Attica, an antique excellence”, J. Pinheiro – C. Soares, *Patrimónios Alimentares de Aquém e Além-Mar*. Imprensa da Universidade de Coimbra Anna-blume, 2016, σ. 500 υποσημ. 2. J. F. Jordan, *Historia de la Investigación sobre la miel y Fuentes históricas La lejana difusión del mito hacia el Norte Los cazadores de miel*, Serie Arqueológica Varia XI, Valencia 2013, σ. 151. P. Fernandez Uriel, *Dones del Cielo. Abeya y miel en el Mediterraneo Antiguo*, Madrid 2011 (3 φορές). N. Hansen, “Insects”, in *Oxford Encyclopedia of Ancient Egypt*, 2001. Dieter Hennig, “Protinus aërii mellis caelestia dona exsequar – Honig im Zenon-Archiv”, in J.-F. Eckholdt – M. Sigismund – S. Sigismund (εκδ.), *Geschehen und Gedächtnis: Die Hellenistische Welt und ihre Wirkung*, Antike Kultur und Geschichte 13, Berlin 2009, σσ. 115 υποσημ. 1-3· 130, 131 υποσημ. 51· 133. V. J. Monserrat, “Sobre los artrópodos en los inicios de la abstracción y la figuración humana”, *Boletín de la Sociedad Entomológica Aragonesa (S.E.A.)* 48 (30-06-2011), σσ. 14, 15, 23, 31. A. Bernini, *Papiri di Tebtynis della UC-Berkeley: questioni di ecdotica e di esegesi*, Università degli Studi di Parma. Dottorato di Ricerca in Filologia Greca e Latina Ciclo XXIII, 2014, σσ. 74· 78 υποσημ. 86· 144. N. Hansen, “Sunshine Wine on the Nile”, in A. T. Schubert – P. J. Sijpesteijn, *Documents and the History of the Early Islamic World*, Brill, Leiden – Boston 2014, σσ. 294 υποσημ. 16· 301. T. Vorderstrasse, “Terms for vessels in Arabic and Coptic Documentary Texts and their Archaeological and Ethnographic Correlates”, in A. T. Schubert – P. J. Sijpesteijn, *Documents and the History of the Early Islamic World*, Brill, Leiden – Boston 2014, σσ. 197 υποσημ. 7· 227. J.-L. Fournet – S. Russo, “La culture matérielle dans les papyrus: Une nouvelle entreprise lexicographique”, in *Proceedings of the 27th International Congress of Papyrology Warsaw, 29 July – 3*

August 2013, *JJP Suppl.*, vol. XXVIII, Warsaw, σ. 1403 υποσημ. 15. C. Giannas, “Beekeeping practices in Agathonisi during Antiquity”, in F. Hatjina – G. Mavrofridis – R. Jones, *Beekeeping in Mediterranean from the Antiquity to the present, Based on selected presentations of the International Symposium of Beekeeping in the Mediterranean Syros, October 9-11 2014*, Nea Moudania 2018 (Hellenic Agricultural Organization ‘Demeter’. Chamber of Cyclades. Eva Crane Trust – UK), σσ. 81 υποσημ. 6· 83. Γ. Μαυροφρύδης, “Αντιλήψεις για την προέλευση των μελισσών στο παρελθόν”, *Μελισσοκομική Επιθεώρηση* 30 τεύχος 246 (2016), σσ. 123, 126. G. Mavrofridis, Petronius’s Satyricon and the Bees of Attica, *Bee World* 92, 4 (2015), σσ. 119, 120. G. Mavrofridis, “Urban Beekeeping in Antiquity – Gradsko pcelarstvo v anticnosti”, *Ethnoentomology: An Open Journal of Ethnoentomology and Cultural Entomology* 2 (2018), σσ. 54-55, 60 (σημ. 12). www.ethnoentomology.cz. E. Esposito, “Note a margine di P. Oxy. XV 1802 + LXXI 4812”, *Eikasmos* 20 (2009), σ. 277 υποσημ. 20. G. Vasilarios, “Η μέλισσα ως σύμβολο της βασιλικής εξουσίας στην Κύρου Παιδεία”, in I. Vassis et alii, *Lesarten: Festschrift für Athanasios Kambylis zum 70. Geburtstag*, Berlin 1998, σ. 31 υποσημ. 106. H.-J. Drexhage, “Einige Bemerkungen zum Mumientransport und den Bestattungskosten im römischen Ägypten”, *Laverna* 5 (1994), σ. 175. V. Bartoletti, *Papiri greci e latini*, τόμ. 15, Felice le Monnier, σ. 375. J.-L. Fissolo, “Des abeilles et des dieux”, in G. Tallet – C. Zivie-Coche, *Le mythe et la rose. Mélanges offerts à F. Dunand par ses élèves, collègues et amis*, Montpellier 2014 (CENM 9), σσ. 260 υποσημ. 10· 261 υποσημ. 18. F. Gerardin, “Les animaux dans les villes de l’Égypte lagide”, *Histoire Urbaine* 47/3 (2016) (Site de la SFHU, Univ. de Paris – Est Marne – la Vallée), σσ. 4 και υποσημ. 7· 22 υποσημ. 7. <https://www.cairn.info/revue-histoire-urbaine-2016-3-page-13.htm>. Δ. Ρουμπέκας, *Το σύστημα υγείας στην ελληνο-ρωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο υπό το φως των παπύρων*, Διδ. διατρ. Αθήνα 2017, σσ. 35 υποσημ. 96-98· 116 υποσημ. 471· 385. E. Chronopoulou, “De economía magica”, in E. Suarez – M. Blanco et alii (ed.), *Magikè Téchnē. Formación y consoderación social dek mago en el mundo antiguo*, Madrid 2017, σσ. 229 υποσημ. 16· 239. Δ. Μακρή, *Οἶνος, ζῆθος και άλλα ποτά στην Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παπύρων*, Διδ. διατρ., Ιωάννινα 2019, σ. 273 και υποσημ. 1047· 299. Th. Galoppin, *Animaux et pouvoir rituel dans les pratiques “magiques” du monde romain*, École Pratique des Hautes Études (AnHiMA / UMR 8210), Διδ. διατρ., 2015, σσ. 259 υποσημ. 1130· 681. I. Andorlini (N. Reggiani επιμ.), *Πολλά ἰατρῶν ἐστὶ συγγράμματα*, vol. II, *Edizioni di papiri medici greci*, STUSMA 6, Milano 2018, σσ. 55, 119, 210. X. Παπαδάκη, “Μύτις. Ανιχνεύοντας την ιστορία της πρόπολης μέσα από τις πηγές”, *Θέματα Αρχαιολογίας* 5, 2 Μάιος/Αύγουστος 2021, σ. 241 σημ. 39 (σ. 250). S. Germanidou, “Women and Beekeeping – a forbidden liaison (?). Scattered evidence with emphasis on Christian era (Byzantine-Medieval culture)”, in S. Germanidou, *Secular Byzantine Women. Art, Archaeology, and Ethnography of Female Material Culture from Late Roman to Post-Byzantine Times*, London 2022, υποσημ. 9, 10. وبتاريخية اثريّة دراسات (“*Αρχαιολογικές και Ιστορικές Μελέτες*”) 10 (2003) (Αλεξάνδρεια), 3 αναφορές). T. Buckatz, “Zwei neue Fragmente zur Eingabe SB XVIII 13099 aus der Trier Papyrusammlung”, *APF* 63 (2017), σ. 18. A. Bowie, “The ritual role of honey in ancient Egypt, Hatti and Greece”, *Istraživanja. Journal of historical researches* 31 (2020), σσ. 8 υποσημ. 5· 21. F. Le Blay, *Transmettre les savoirs dans les monde hellénistique et romain*, Presses Universitaires de Rennes 2009, σσ. 151 υποσημ. 166. *Mediterraneo Antico: economie, società, culture* 7 (2004), σ. 107. E. Skarsouli, *P. Oxy-*

rhyncha. *Edition documentarischer Papyri aus der Kölner Sammlung* (*Papyrologica Koloniensia* XLII), Brill 2020, Βιβλιογραφία και σχόλ. στον *P. Oxyrhyncha* 23 (3 αναφορές). G. Schenke, “P. Köln 640: Anrufung der Sonne und alle ihrer Mächte mit Blick auf die Honigernte”, *Kölner Papyri* (*P. Köln*) XV, Leiden 2017, σσ. 247-252 (1 αναφορά).

3. *Η αλιεία στην Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παπύρων*, Μέρος Α', τόμ. Ι: *Status, οργάνωση και φορολογία της αλιείας στη φαραωνική, πτολεμαϊκή, ρωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο*, Ιωάννινα 2003, σσ. 1-325.

4. *Η αλιεία στην Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παπύρων*. Μέρος Α', τόμ. ΙΙ: *Αλιευτικές συντεχνιακές οργανώσεις – Ταριχευταί – Πτυχές από τον καθημερινό βίο αλιέων και ιχθυοπωλών – Περιορισμοί στην άσκηση της αλιείας – Ιχθυότοποι – Αλιευτικές μέθοδοι και ορολογία*, Ιωάννινα 2003, σσ. 327-658.

Βιβλιοκρισίες: *Archiv für Papyrusforschung und verwandte Gebiete* 51.2 (2005), σσ. 280-281 (Johannes Kramer [Trier]). *Chronique d'Égypte* 80 N°s 159-160 (2005), σσ. 355-356 (Alain Martin). *Revue de Philologie, de littérature et d'histoire anciennes* 80.1 (2006), σσ. 159-160 (Hélène Cassimatis). *Dialogues d'histoire ancienne* (CNRS. Presses universitaires de Franche-Comté) 34/2 (2008) σ. 169 (Collectif).

Βιβλιοπαρουσιάσεις: Εφημερίδα *Το Βήμα*, 05-09-2004: Βιβλία – Εκδοτικό Ημερολόγιο: Μελέτη (Πέμπτη 17-03-2022). Κ. Τσεκούρα (επιμ.), “Αρχαιολογικά: Βιβλία”, *Αρχαιολογία και Τέχνες* 93 (2004), σ. 169.

Ετεροαναφορές-Μνείες: *L'Année Philologique* 74 (2006), αριθμ. 74-16415. *L'Année Philologique. Bibliographie critique et analytique de l'Antiquité gréco-romaine* (“Bibliographie de l'année 2005”) 76 (2007), σ. 1831 (“Sciences de la vie”, αριθμ. 76-16272 με σύντομη παρουσίαση του περιεχομένου του)· σ. 2080 (“Index des auteurs modernes”). *REG* 117 (2004), σ. 817 (“Liste des ouvrages reçus”). *REG* 118 (2005), σσ. XIX, XXXV-XXX VI (“Ouvrages reçus par l'Association en hommage et présentés au cours des séances pendant l'année universitaire 2004-2005”). *RPh* 79₂ (2005), σ. 406 (“Ouvrages reçus”)· 80₁ (2006)· πρβλ. *Cairn. Info. Bulletin Bibliographique* www.cairn.info/resume.php?ID_ARTICLE=PHIL_801_0135. *Tyche* 19 (2004): “Eingelangte Bücher”. *Bibliografía de obras complexivas (RBLG Supl. 2)* σ. 45: www.filol.csic.es/dge/blg/sup2.pdf. J. Pouilloux, *Maison de l'Orient et de la Méditerranée, TXT: Paléographie – Papyrologie – Langues – Littératures classiques et byzantine – Littérature chrétienne – Philosophies grecques et latines* (http://www.mom.fr/IMG/html/2007_01.html). Β. Μανδηλαράς, *Πάπυροι και Παπυρολογία*, Αθήνα 3²⁰⁰⁵, σσ. 256, 260 υποσημ. 2. Α. Papatomas, “Zu den Luxus Speisen und –Getränken in Griechischen Papyri”, *ZPE* 158 (2006), σσ. 195-196 υποσημ. 21. Η. Froschauer – C. Römer (επιμ.), *Mit den Griechen zu Tisch in Ägypten* (Österreichische Nationalbibliothek. Nilus: Studien zur Kultur Ägyptens und der Vorderen Orients 12), 2006, σ. 80 et passim. P. Parsons, *City of the Sharpnosed Fish. Greek Lives in Roman Egypt*, London 2007, σσ. 220, 234. Π. Σαρίσχουλη, *Πλουτάρχου Περὶ Ἴσιδος καὶ Ὀσίριδος. Ο μύθος*, χ. χ. σσ. 197, 247. P. SARISCHOULI, *The Osiris legend in Plutarch's De Iside et Osiride. An Interpretive Approach*, Mnemosyne Suppl., Leiden – New York – Cologne, χ. χ. σσ. 8, 36, 199, 232. G. Purpura, “‘Liberum mare’, acque territoriali e riserve di pesca nel mondo antico”, in *Colloquio Internazionale «Ressources et activités maritimes des peuples de l'Antiquité»*, Université du Littoral Côte d'Opale, Boulogne,

12-14 maggio, 2005 (= AUPA 49, 2004), *Archaeogate Iura* 11-07-2005, υποσημ. 94, 107, 113. J. Napoli, *Ressources et activités maritimes des peuples de l'Antiquité: Actes du Colloque International de Boulogne-sur-Mer, 12, 13 et 14 mai 2005* (Les cahiers du littoral), 2008, σ. 552. F. R. Adrados – J. Rodriguez Somolinos – M. Elias et alii (εκδ.), *Diccionario Griego-Espanol*, Anejo III. *Repertorio Bibliografico de la Lexicografia Griega*, Madrid 2008. *Bibliografia de obras complexivas (RBLG Supl. 2)*. *Bibliografia de Palabras griegas (RBLG Supl. 3)*, s. vv. “ἄγρα”, “ἄγρεῦω”, “ἄλιεύς”, “ἄλιευτής”, “ἄλιεύω”, “ἀμφιβολεύς”, “γαροπώλης”, “μετάβολος”, “ὄψαρίτης”, “πίάζω”, “σαγηνοβόλος”, “σαγηνεύς”, “ταριχᾶς”, “ταριχευτής”, “ταριχοπράτισσα”, “ταριχοπώλης”, “τεμαχοπώλης”, “ὠραιοπώλης”, “χαρυβδεύω”. <http://www.filol.csic.es/dge/blg/sup3-a-b.pdf>. D. Mylona, *Fish-eating in Greece from the Fifth Century B.C. to the Seventh Century A.D.: A Story of Impoverished Fishermen Or Luxurious Fish Banquets?* Archaeopress 2008, σσ. 19, 83, 154. A. J. Connor, *Temples as economic agents in early roman Egypt: The Case of Tebtynis and Soknopaiou Nesos*, University of Cincinnati 11/13/2014, σσ. 24, υποσημ. 60· 371. J. A (Sander) Boek, *Taxation in the later Roman Empire. A study on the character of the late antique economy*, MPhil Thesis Ancient History Institute of History, Faculty of Arts Leiden University, σ. 138 υποσημ. 357· 163. W. Huss, *Die Wirtschaft Aegyptens in hellenistischer Zeit*, München 2012, σ. 101. M. F. Boussac – M. El Amouri, “The Lake Structures at Taposiris”, in L. Blue – E. Khalil (eds), *Lake Mareotis: Reconstructing the Past Proceedings of the International Conference on the Archaeology of the Mareotic Region held at Alexandria University, Egypt, 5th-6th April 2008*, University of Southampton Series in Archaeology 2, Oxford 2010, σσ. 87-105 (1 αναφορά) (www.academia.edu/.../The_Lake_Structures_at_Taposiris). J. Wilkins – R. Nadeau (ed.), *A Companion to Food in the Ancient World*, First Edition, 2015 John Wiley & Sons, Ltd., σ. 411. N. Litinas, “List of professional groups P. Mich. inv. 4481 c)”, in D. Minutoli (a cura), *Inediti offerti a Rosario Pintaudi per il suo 65o compleanno. P. Pintaudi, Testi greci documentary*, Firenze 2012, σ. 112. E. Lytle, *Marine Fisheries and the ancient Greek economy*, Duke University 2006, σσ. 20 υποσημ. 40· 336. E. Lytle, “H θάλασα κοινή: Fishermen, the Sea, and the Limits of Ancient Greek Regulatory Reach”, *CIAnt* 31 (2012), σσ. 8, υποσημ. 19· 50. A. Samellas, “The anti-usury arguments of the Church Fathers of the East in their historical context and the accommodation of the Church to the prevailing ‘credit economy’ in late antiquity”, *Journal of Ancient History* 5.1 (2017), σ. 171. <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/jah-2016-0017/html> Γ. Β. Κουτσουφλάκης, *Η αλιεία στον ελληνορωμαϊκό κόσμο: Σημειολογία κειμένων και αλιευτικής εικονογραφίας*, σσ. 61, υποσημ. 20· 63 υποσημ. 28. F. Gerardin, “Les animaux dans les villes de l’Égypte lagide”, *Histoire Urbaine* 47/3 (2016) (Site de la SFHU, Univ. de Paris – Est Marne – la Vallée), σσ. 4 και υποσημ. 7· 22 υποσημ. 7. <https://www.cairn.info/revue-histoire-urbaine-2016-3-page-13.htm>. Δ. Ρουμπέκας, *Το σύστημα υγείας στην ελληνορωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο υπό το φως των παπύρων*, Διδ. διατρ., Αθήνα 2017, σσ. 35-36 υποσημ. 99-100· 74 υποσημ. 309· 176 υποσημ. 706· 329 υποσημ. 420· 412. Ε. Παυλίδης, “Η σημασία δημιουργίας και ο ρόλος ενός θεματικού Μουσείου Αλιείας Θαλάσσιας πανίδας Αμβρακικού για την τοπική κοινωνία της Πρέβεζας”, Διπλωματική εργασία στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος: Διοίκηση πολιτισμικών μονάδων ΕΑΠ 2018, σσ. 33 et passim. A. Marzano, *Harvesting the Sea. The Exploitation of Marine Resources in the Roman Mediterranean*, Oxford University Press, 2013, σ. 241. Δ. Μακρή, *Οἶνος, ζῆθος και άλλα ποτά στην Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παπύρων*, Διδ. διατρ., Ιωάννινα 2019, σσ. 95,

96 υποσημ. 421, 423· 98 υποσημ. 437· 108-109 υποσημ. 470· 185 υποσημ. 802· 299. A. Zografou, *Papyrus magiques grecs: Le mot et le rite. Autour des rites sacrificiels*, Ioannina 2013, σ. 140. A. Maravela-Solbakk (2009), “Byzantine inventory Lists of Food Provisions and Utensils on an Ashmolean Papyrus”, *ZPE* 170, σσ. 137-138. www.academia.edu/5032804/, σσ. 11-12. M. Τσαλικίδου, *Ναυτιλία και αλιεία στο έργο του Λουκιανού*, Μεταπτ. διπλ. εργασία, Θεσσαλονίκη 2014, σ. 62. D. Rauch, *Les prud'homies de pêche à l'époque contemporaine (1790-1962): La permanence d'une institution hybride en Méditerranée française*, Droit, Université Nice Sophia Antipolis 2014, σσ. 18 υποσημ. 118· 466. D. Makri – I. Drakos, “The Power of Light: Λύχνος in the Ritual and Religious Life of Graeco-Roman and Byzantine Egypt as evidenced by Greek papyri and ostraka”, *Proceedings of the 29th International Congress of Papyrology, Lecce, 28 July-3 August 2019*, σσ. 685 υποσημ. 38, 691. J.-L. Fournet, “Deux papyrus inédits des archives de Zénon”, *AncSoc* 45 (2015), σσ. 84, 87 υποσημ. 6 (<https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-01597571/document>). V. Schram, “They beat him with bronze files (UPZ I 7)”, *APF* 63 (2017), σσ. 29-47 (αναφορά).

5. *Ιοβόλοι σκορπίοι: Μαγικοί πάπυροι και άλλες μαρτυρίες*, Ιωάννινα 2008, *ΕΕΦΣΙ 'Αωδώνη'*, παράρτημα αριθμ. 81, σσ. 1-190 + 6 φωτ. + Addenda – Corrigenda.

Βιβλιοκρισίες: *Chronique d'Égypte* 86 (2011), σσ. 374-375 (Alain Martin). *Archiv für Papyrusforschung und verwandte Gebiete* 58.1 (2012), σσ. 152-153 (Johannes Kramer [Trier]). *Dialogues d'histoire ancienne* (CNRS. Presses universitaires de Franche-Comté) 38/2 (2012), σ. 215 (Panagiotis N. Doukellis). *Revue d'histoire de la Pharmacie* 55. 375 (2012), σσ. 394-395 (Bruno Bonnemain)· πρβλ. επίσης *Revue d'histoire de la Pharmacie* 55. 376 (2012), σσ. 542-543. *Revue de Philologie, de littérature et d'histoire anciennes* 87.1 (2013), σσ. 186-187 (Magali De Haro Sanchez – Nathan Carlig). *Revue des Études Anciennes* 115.2 (2013), σσ. 754-755 (François Kayser). *Tyche* 28 (2013), σσ. 238-240 (Amphilochios Papatomas).

Ετεροαναφορές-Μνείες: *REG* 122 (2009), σ. 688 (“Liste des ouvrages reçus”). *BASP* 47 (2010), σ. 383 (Books received). *Tyche* 28 (2013) (Buchbesprechungen). *CR* 63 (2013) (Books received). Provisional Papyri.info output Bibliography 20347. Magali de Haro Sanchez (Université de Liège), “Le vocabulaire de la pathologie et de la thérapeutique dans les papyrus iatromagiques grecs. Fièvres, traumatismes et épilepsie”, *BASP* 47 (2010), σ. 144 υποσημ. 52. *Bibliothèque de Papyrologie* 38 (https://docplayer.org/22231157-Bibliotheque-de-papyrologie.html#show_full_text) K. Σπανουδάκης – K. Καρβούνη – N. Λίτινας, *Ποίηση ύστερης αρχαιότητας. Ανθολόγιο*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, 2015, σ. 218 bis. https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/349/1/02_chapter_07.pdf. Δ. Ρουμπέκας, *Το σύστημα υγείας στην ελληνορωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο υπό το φως των παπύρων*, Διδ. διατρ. Αθήνα 2017, σσ. 52 υποσημ. 191· 413. A. Zografou, *Papyrus magiques grecs: Le mot et le rite. Autour des rites sacrificiels*, Ioannina 2013, σσ. 13 υποσημ. 8· 59 υποσημ. 156· 140. A. Zografou, *Des dieux maniables. Hécate et Cronos dans les papyrus magiques grecs*, Paris 2016, σσ. 37 υποσημ. 75· 112 υποσημ. 56· 191. A. Δ. Μαυρουδής, *Τα ιοβόλα ζώα και τα δηλητήρια φάρμακα στην αρχαία ελληνική ιατρική. Καταγραφή της σχετικής γραμματείας και μελέτη των ομόθεμων έργων του Φιλούμενου και του Ανωνύμου [Αίλιος Προμώτος:]*, Πραγμ. Ακαδημ. Αθην. 69, Αθήνα 2013, σσ. 36· 48 υποσημ. 4· 473. A. Syrcou, “Salty delicacies”, *Studi di Egittologia e di Papirologia* 14 (2017), σ. 93 υποσημ. 2.

6. Η αλιεία στην Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παπύρων. Μέρος Β΄ τόμ. Ι: *Ειδική Ονοματολογία ιχθύων και ενύδρων*, Ιωάννινα 2011, *ΕΕΦΣΙ 'Δωδώνη'*, παράρτημα αριθμ. 82, σσ. 1-346.

Βιβλιοκρισίες: *Dialogues d'histoire ancienne* (CNRS. Presses universitaires de Franche-Comté) 38/2 (2012), σ. 215 (Panagiotis N. Doukellis). https://www.persee.fr/doc/dha_0755-7256_2012_num_38_2_3449_t11_0-215_000-0_1 *Revue de Philologie, de littérature et d'histoire anciennes* 86.2 (2012), σσ. 193-195 (Hélène Cassimatis). *Chronique d'Égypte* 89 (2014), σσ. 186-187 (Alain Martin).

Ετεροαναφορές-Μνείες: Έ. Parmentier – F. Prometea Barone, *Histoires; Recueil de coutumes; Vie d'Auguste; Autobiographie; Nicolas de Damas; textes traduits et commentés*, Paris 2011, σ. 753. J.-L. Fournet – S. Russo, “La culture matérielle dans les papyrus: Une nouvelle entreprise lexicographique”, in *Proceedings of the 27th International Congress of Papyrology Warsaw, 29 July – 3 August 2013, JJP Suppl.*, vol. XXVIII, Warsaw, σ. 1403 υποσημ. 19. *Bibliothèque de Papyrologie* 38 (https://docplayer.org/22231157-Bibliotheque-de-papyrologie.html#show_full_text) F. Gerardin, “Les animaux dans les villes de l'Égypte lagide”, *Histoire Urbaine* 47/3 (2016) (Site de la SFHU, Univ. de Paris – Est Marne – la Vallée), σσ. 4· 22 υποσημ. 7. <https://www.cairn.info/revue-histoire-urbaine-2016-3-page-13.htm>. Δ. Ρουμπέκας, *Το σύστημα υγείας στην ελληνορωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο υπό το φως των παπύρων*, Διδ. διατρ., Αθήνα 2017, σσ. 176 υποσημ. 706· 358 υποσημ. 55, 56· 358-359 υποσημ. 61· 413. Δ. Ρουμπέκας, “Ιατρικά εργαλεία και εξοπλισμός στην αρχαιότητα. Η συμβολή των παπυρικών εγγράφων της ελληνορωμαϊκής Αιγύπτου”, *Aura* 3 (2020), σσ. 246 υποσημ. 80· 254. Δ. Μακρή, *Οίνος, ζῆθος και άλλα ποτά στην Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παπύρων*, Διδ. διατρ., Ιωάννινα 2019, σσ. 71 υποσημ. 311· 108-109 υποσημ. 470· 299. Π. Χριστοπούλου, *Το Νειλωτικό τοπίο στην αιγυπτιακή και αιγαιακή εικονογραφία*, ΠΜΣ, Μεταπτ. εργασία, Παν/μιο Αιγαίου, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Ρόδος 2019, σσ. 6· 45 υποσημ. 165, 166· 83. N. Carlig – A. Ricciardetto, “La terminologie relative à l'alimentation dans les glossaires gréco-coptes”, *Antiquité Tardive: L'Alimentation dans l'Antiquité tardive* 27 (2019), σσ. 35-55 (2 αναφορές).

7. Πτυχές από τη μαντική δραστηριότητα στην Αίγυπτο. *Μαντικές παπυρικές ερωταποκρίσεις*, Ιωάννινα 2016, σσ. XVI + 90.

Μ. Θωμά, *Η συμμετοχή των γυναικών στην οικονομία της ελληνορωμαϊκής Αιγύπτου. Δημόσια και ιδιωτικά παπυρικά κείμενα από την εποχή του Αυγούστου ως τον τέταρτο αι. μ. Χ.*, Ινστιτούτο του βιβλίου-Καρδαμίτσα, Αθήνα 2019, σ. 336.

8. Η αλιεία στην Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παπύρων. Μέρος Β΄ τόμ. ΙΙ: *Γενική ονοματολογία ιχθύων – Ιχθυηρά προϊόντα – Ιχθυοπαρασκευάσματα – Εμπόριο – Φορολογικές εισφορές – Δοχεία χωρητικότητας – Αγοραστικές τιμές (στο στάδιο της ολοκλήρωσης)*.

II. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

9. Μέλος της εκδοτικής επιτροπής του Ε΄ τόμου της *Επιστημονικής Επετηρίδας της Α.Ε.Α. Βελλάς*: Βελλά 2009, σσ. 1-651.

10. Συνεπιμελήτρια (με τον Δ. Ράιο) του *Βιβλίου Περιλήψεων* του Επιστημονικού Συνεδρίου για την “Εκατονταετηρίδα της Α.Ε.Α. Βελλάς”, Ιωάννινα 2011, σσ. 1-48.

11. Μέλος της εκδοτικής επιτροπής του ΣΤ΄ τόμου της *Επιστημονικής Επετηρίδας της Α.Ε.Α. Βελλάς: Βελλά* 2011.

12. Μέλος της εκδοτικής επιτροπής των *Πρακτικών του Επιστημονικού Συνεδρίου: “Εκατονταετηρίς Σχολής Βελλάς (1911-2011), 6-9 Οκτωβρίου 2011”*, Βελλά Ιωαννίνων 2013, σσ. 1-488 + φωτογρ. παράρτ.

13. Διευθύντρια της *Επιστημονικής Επετηρίδας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/μίου Ιωαννίνων Δωδώνη: Φιλολογία 40-41 (2011-2012): In memoriam Γ. Π. Σαββαντίδη και Ι. Σ. Αναστασίου*, Ιωάννινα 2014, σσ. 1-470 + 21 φωτ.

14. Μέλος της εκδοτικής επιτροπής του Ζ΄ τόμου (σε δύο τεύχη) της *Επιστημονικής Επετηρίδας της Α.Ε.Α. Βελλάς: Εις μνήμην Αθανασίου Παλιούρα*, Βελλά 2013-2015, σσ. 1-965.

15. Διευθύντρια της *Επιστημονικής Επετηρίδας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/μίου Ιωαννίνων Δωδώνη: Φιλολογία 42-44 (2013-2015)*, Ιωάννινα 2017, σσ. 1-470 + 21 φωτ.

16. Μέλος της εκδοτικής επιτροπής του Η΄ τόμου (σε δύο τεύχη) *ΒΕΛΛΑ, Επιστημονική Επετηρίδα της Α.Ε.Α. Βελλάς 2017-2019: Αφιέρωμα στον Ομότιμο Καθηγητή Δ. Ράιο*, σσ. 1-1068.

17. Συνεπιμελήτρια (μαζί με τον Ομότιμο Καθηγητή Δ. Ράιο) του Πανηγυρικού τεύχους: *Αναγόρευση του Γάλλου Ακαδημαϊκού και Καθηγητή Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας L. Pernot σε Επίτιμο Διδάκτορα του Τμήματος Φιλολογίας (22-05-2019)*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Φιλοσοφική Σχολή – Τμήμα Φιλολογίας, Πανηγυρικοί Λόγοι 63, Ιωάννινα 2020, σσ. 1-82.

18. Συνεπιμελήτρια (με τον Ομότιμο Καθηγητή Δ. Ράιο) των *Πρακτικών του Ι΄ Πανελληνίου Συμποσίου Λατινικών Σπουδών: Θρησκεία και Μυθολογία στον ρωμαϊκό κόσμο*, Ιωάννινα 2-4 Σεπτεμβρίου 2020, έκδ. Καρδαμίτσα – Ίδρυμα Ωνάση, σσ. I-XLIV, 1-714.

19. Συνεπιμελήτρια (με τον Ομότιμο Καθηγητή Δ. Ράιο), *Στόμα πάντων δεξιών. Συγκομιδή αφιερωμένη στη μνήμη του Φάνη Ι. Κακριδή*, Ιωάννινα 2021, *Carpe diem*, σσ. 1-408.

III. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΤΕΡΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

20. “Fragment de comptabilité agricole: P. Strasb. VII 669 (n^o d’inv. P. gr. 2686)” δημοσ. στη σειρά *Papyrus grecs de la Bibliothèque Nationale et Universitaire de Strasbourg (= Pap BNUS)*, V-4, Στρασβούργο 1978, σσ. 107-108.

papyri.info/ddbdp/p.stras;7;669 Trismegistos: 30368

21. “Comptes agricoles: P. Strasb. VII 686 (n^o d’inv. P. gr. 1059)”, *Pap BNUS V-5*, Στρασβούργο 1979, σσ. 139-140.

papyri.info/ddbdp/p.stras;7;686 Trismegistos: 26857

22. “Location de terres: P. Strasb. VIII 704 (n^o d’inv. P. gr. 703)”, *Pap BNUS VI-1*, Στρασβούργο 1980, σσ. 9-11 + 1 φωτ.

papyri.info/ddbdp/p.stras;8;704 Trismegistos: 45341

23. “La chasse et les animaux sauvages d’après les papyrus grecs”, *Αναγέννησις* 1 (1981), σσ. 45-88 και 267-293.

Ετεροαναφορές-Μνείες: *Aegyptus* 62 (1982), σ. 310 αριθμ. 243 (“Bibliografia Metodica”). *Aegyptus* 63 (1983), σ. 343 αριθμ. 243 (“Bibliografia Metodica”). *L’Année Philologique*, τόμ. 52 (1983), σ. 722 (αριθμ. 11686) και 53 (1984) σ. 789 (αριθμ. 13347). J. Modrzejewski, *Revue historique de droit français et étranger* 69 (1982), σ. 485 (παρουσίαση και σύντομη αξιολόγηση)· πρβλ. και *APF* 33 (1987), σ. 118. *APF* 55 (2009). *Bibliographia historiae rerum rusticarum internationalis (Museum Rerum Rusticarum Hungariae Budapestini)* 1987, σσ. 87, 344. Β. Μανδηλαράς, *Πάπυροι και Παπυρολογία*, Αθήνα ³2005, σ. 260 υποσημ. 1. H. Hauben, “‘Onagres’ et ‘Hémionagres’ en Transjordanie au IIIe siècle avant J.-C.”, *AncSoc* 15-16 (1984-1986), σσ. 99 υποσημ. 74· 106 υποσημ. 99. Cl. Orrieux, *Zénon de Caunos, parepidèmos, et le destin grec* (CNRS), Besançon – Paris 1985, σσ. 72-73, 82 (σημ. 124). S. E. Sidebotham, *Roman Economic Policy in the Erythra Thalassa: 30 B.C. – A.D. 217*, Leiden 1986, σσ. 44, 207. A. Gara, “Aspetti di economia monetaria dell’Egitto romano”, in H. Temporini – W. Haase, *Aufstieg und Niedergang der römischen Welt (ANRW). Rise and Decline of the Roman world*, II. 10. 2, Berlin – New York 1988, σ. 950. T. Gagos, “Three Short Byzantine Papyri from the Michigan Collection”, *ZPE* 79 (1989), σ. 274 υποσημ. 4. J. C. Shelton, “More Ostraca from the Fitzwilliam Museum”, *ZPE* 86 (1991), σσ. 267 υποσημ. 4· 268. B. Beyer-Rothhoff, *Untersuchungen zur Aussenpolitik Ptolemaios’ III* (Habelts Dissertationsdrucke: Reihe *Alte Geschichte* 37), 1993, σσ. 234, 239, 323. *Biblos* (Gesellschaft der Freunde der Österreichischen Nationalbibliothek) 43 (1994), σ. 133. *Der neue Pauly: Enzyklopädie der Antike* III, 1997. P. G. P. Meyboom, *The Nile Mosaic of Palestrina. Early Evidence of Egyptian Religion in Italy*, Leiden 1995, σσ. 238, 255, 256, 283, 289, 291, 394. P. Heilporn, *Ostraca grecs inédits de Strasbourg. Recherches sur la taxation dans l’Égypte romaine I* (Université Libre de Bruxelles Faculté de Philosophie et Lettres), Année Académique 1995-1996, σσ. 159 και υποσημ. 67· 160 υποσημ. 71· 161 υποσημ. 75, 77· 491. *Münstersche Beiträge zur antiken Handelgeschichte* 14-15 (1995), σ. 26· και 16-17 (1997), σ. 98. S. M. Burstein, “Ivory and Ptolemaic Exploration of the Red Sea. The Missing Factor”, *Topoi. Orient-Occident* (Bibliothèque Salomon Reinach. Association des amis) 6. 2 (1996), σ. 805 υποσημ. 36. K. Ruffing – B. Tenger – H. Winkel (επιμ.), *Miscellanea oeconomica Studien zur Wirtschaftsgeschichte: Harald Winkel zum 65. Geburtstag* (Pharos. Studien zur griechisch-römischen Antike 9), St. Katharinen, Germany 1997, σσ. 6, 11. J.-J. Aubert, *L’animal dans le monde romain: fonctions, représentations, symbolisme*, Hiver 1997-1998 (Bibliographie de base sur certains animaux compilée par R. Luginbühl). K. Ruffing, *Weinbau im römischen Ägypten* (Scripta Mercaturae Verlag), San Katharinen 1999, σσ. 94, 393. A. Gutsfeld, “Hadrian als Jäger. Jagd als Mittel kaiserlicher Selbstdarstellung”, in W. Martini (εκδ.), *Die Jagd der Eliten in*

den Erinnerungskulturen von der Antike bis in die Frühe Neuzeit, Göttingen 2000, σσ. 83, 98. B. C. McGing, “Letter to the King (?)”, in T. Gagos – R. S. Bagnall (εκδ.), *Essays and Texts in Honor of J. David Thomas (ASP 42)*, Great Britain 2001, σ. 73 (σχόλ. στο Fr. A, γρ. 2). L. Bodson (University of Liege, Belgium), “A Python, Python sebae (Gmelin, 1789), for the King: The Third Century B. C. Herpetological Expedition to Aithiopia”, in *Bonner zoologische Beiträge* 52.3-4 (2003), Bonn November 2004, σσ. 184, 191. L. Bodson, “A Python (Python sebae (Gmelin) for the King: The Third Century BC herpetological expedition to Aithiopia (Diodorus of Sicily 3. 36-37)”, *MH* 60 (2003), σ. 28 υποσημ. 43, 51. F. Dunand – R. Lichtenberg (– A. Charron), *Des animaux et des hommes. Une symbiose égyptienne*, Lonrai 2005, σ. 237 υποσημ. 35. M. Belozerskaya, *The Medici Giraffe and other tales of exotic animals and power*, New York – Boston – London 2006. A. Delattre, *Papyrus grecs et coptes du monastère d’apa Apollô de Baouît conservés aux Musées royaux d’Art et d’Histoire de Bruxelles*, Classe des Lettres, Académie Royale de Belgique, Mémoire de la Classe des Lettres 2007, σσ. 229, 302, 316. W. Clarysse (Katholieke Universiteit Leuven) – D. J. Thompson (University of Cambridge) (in collaboration with U. Luft – B. Mandilaras – G. Poethke – R. Scholl – J. Tait), *Counting the People in Hellenistic Egypt, volume 1: Population Registers (P. Count)*, Cambridge 2006, σσ. 507 (= *P. Count* 49, σχόλ. στη γρ. 143)· 586 (“Bibliography”). W. Clarysse – D. J. Thompson, *Counting the People in Hellenistic Egypt, volume 2: Historical Studies* (Cambridge Classical Studies), Cambridge University Press, 2006, σ. 372 (“Bibliography”). F.-H. Massa-Pairault – G. Sauron, *Images et modernité hellénistiques* (Collection de l’École Française de Rome. École Française 390), 2007, σ. 41. C. Gallazzi – B. Kramer – S. Settis, *Il papiro di Artemidoro (P. Artemid.)*, I, 2008 (1 αναφορά). D. Warburton, *State and Economy in Ancient Egypt: Fiscal Vocabulary of the New Kingdom*, Orbis Biblicus et Orientalis 151, Fribourg – Göttingen 1997, σ. 312. T. Silva Sánchez, “Kaiserkult y creacion poetica. Algunas reflexiones sobre las vitae Oppiani y la compisicion de los *Cynegetica*”, *ExcPhilol* 4-5 (1994-95), σ. 118 υποσημ. 76. *Dzieje: Acta Universitatis Wratislaviensis* 2007, σ. 737. J. Bauschatz, *Law and Enforcement in Ptolemaic Egypt*, Cambridge – New York 2013, σσ. 230, 373. W. Huss, *Die Wirtschaft Aegyptens in hellenistischer Zeit* (Münchener Beiträge zur Papyrusforschung und Antiken Rechtsgeschichte 105. Heft), München 2012, σσ. 6, 123. F. Gerardin (Univ. Yale), “Les animaux dans les villes de l’Égypte lagide”, *Histoire Urbaine* 47/3 (2016) (Site de la SFHU, Univ. de Paris – Est Marne – la Vallée), σσ. 4 και υποσημ. 7· 20 υποσημ. 7. <https://www.cairn.info/revue-histoire-urbaine-2016-3-page-13.htm>. Δ. Ρουμπέκας, *Το σύστημα υγείας στην ελληνορωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο υπό το φως των παπύρων*, Διδ. διατρ. Αθήνα 2017, σσ. 51 υποσημ. 184· 385. K. Mackowiak, “Le singe dans la coroplastie grecque: enquête et questions sur un type de représentation figurée”, *BCH* 136-137 (2012-2013), σ. 423 υποσημ. 1. Ицхок Фишелевич Фихман (Fikhman), *Введение в документальную папиро-логию* 1987, σσ. 151, 428. Cancik et alii (εκδ.), *Brill’s New Pauly: Encyclopaedia of the Ancient World. Antiquity*, τόμ. 9, 2002, σ. 169. E. Skarsouli, *P. Oxyrhyncha. Edition documentarischer Papyri aus der Kölner Sammlung*. (*Papyrologica Koloniensia* XLII), Brill 2020 (1 αναφορά)

24. “Stigma” (σε συνεργασία με τον G. Wagner), *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik (ZPE)* 84 (1990), σσ. 69-74.

Ετεροαναφορές-Μνείες: *L'Année Philologique* 61 (1990) σ. 641 (αριθμ. 9747) και στον ίδιο τόμο (σ. 374) δημοσιεύεται γερμανική περίληψή του (αριθμ. 5459). Αναφέρεται επίσης στο περιοδικό *ByzZ* 84-85₁(1991-1992), σσ. 199, 270, 328· και από τους M. Grünbart – D. Stathakopoulos, “Sticks and Stones: Byzantine Material Culture”, *Byzantine and Modern Greek Studies*, University of Birmingham 26 (2002), σ. 312 (“Bibliography”). W. Hermann et alii, *Archäologische Bibliographie 1991*, σ. 250. *Gnomon* 63 (1991), σ. 480. J.-Y. Empereur, “La production viticole dans l’Empire ptolémaïque et romaine”, in M.-C. Amouretti – J.-P. Brun (éd.), *La production du vin et de l’huile en Méditerranée*, *BCH Suppl.* 26, 1993, σ. 36. M.-H. Marganne – P. Koemoth, *Pharmacopoea Aegyptia et Graeco-Aegyptia*. Université de Liège, II. 3. Papyrus documentaires grecs, σ. 36 (site internet CeDoPal)/ http://web.philo.ulg.ac.be/cedopal/wpcontent/uploads/sites/29/pdf/pharmacopoea_pdf *BL IX: Berichtigungsliste der griechischen Papyrusurkunden aus Ägypten IX* (1995), 159, 178. K. Maresch – Z. M. Packman, *Papyri from the Washington University collection*, St. Louis, Missouri: Part II: *P. Wash. Univ. II, Nos. 62-108 (Pap. Colon.* 18), Opladen 1990, σ. 88 (*P. Wash. Univ. II* 80, σχόλ. στη γρ. 20). *Münstersche Beiträge zur antiken Handelsgeschichte* (Scripta Mercaturae Verlag), τόμ. 10-11 (1991), σ. 16· τόμ. 20-21, σ. 26. *SCI* 11 (1992) (Israel Society for the Promotion of Classical Studies), Jerusalem Academic Press, σ. 146 υποσημ. 23. G. Wagner, “*ΧΡΗΤΗ / *ΧΡΗΤΙΣ <KRHT: LA CHRETE”, *ZPE* 97 (1993), σ. 127 υποσημ. 3. M.-H. Marganne, *L’ophtalmologie dans l’Égypte gréco-romaine d’après les papyrus littéraires grecs*, Leiden – New York – Köln 1994, σσ. 23 υποσημ. 87· 189. G. Wagner, “Ὅστᾱ φοίνικος”, *ZPE* 105 (1995), σ. 162 υποσημ. 13. Idem, “Κόμ Ombo, Second Preliminary Report”, *ZPE* 107 (1995), σ. 122. M.-H. Marganne-Mélard, “La médecine dans l’Égypte Romaine”, in H. Temporini – W. Haase, *Aufstieg und Niedergang der römischen Welt (ANRW) Rise and Decline of the Roman world*, II. 37. 2, Berlin – New York 1995, σσ. 2729-2730 υποσημ. 89 bis. R. S. Bagnall, *The Kellis agricultural account book: P. Kell. IV Gr. 96 (Dakhleh Oasis Project 7)*, Oxbow Books 1997, σσ. 46, 68. H. Förster, *Wörterbuch der griechischen Wörter in den koptischen dokumentarischen Texten* (Texte und Untersuchungen zur Geschichte der altchristlichen Literatur 148), Berlin – New York (de Gruyter) 2002, σσ. LVI, 746. A. Jördens (– W. Sperling), *Wirtschaft und Gesellschaft im spätantiken Ägypten: Kleine Schriften Itzhak F. Fikhman* (Historia Einzelschriften 192), Stuttgart 2006, σ. 299. K. Ruffing, *Die berufliche Spezialisierung in Handel und Handwerk: Untersuchungen zu ihrer Entwicklung und zu ihren Bedingungen in der römischen Kaiserzeit im östlichen Mittelmeerraum auf der Grundlage griechischer Inschriften und Papyri*, I, 2008, σσ. 589, 757. B. Kramer – D. Hagedorn, *Griechische Papyri der Staats- und Universitätsbibliothk Hamburg (P. Hamb. IV)*, Hamburg 1998, σσ. 111-112 [http://www.columbia.edu/cu/libraries/inside/projects/ apis/michigan/in put/umi ch-apis.tab](http://www.columbia.edu/cu/libraries/inside/projects/apis/michigan/in_put/umi ch-apis.tab). *Supplementum Epigraphicum Graecum* 40 (1990), σ. 419. *Die Sprache* 34, 2 (1991), σ. 632. R. S. Bagnall and G. R. Ruffini (– R. Criore – G. Vittmann), *Amheida I: Ostraca from Trimithis, vol. I: Texts from the 2004-2007 Seasons*, New York University Press 2012, σ. 144 (Text 173, σχόλ. στη γρ. 1). M.-H. Marganne – P. Koemoth, *Pharmacopoea Aegyptia et graeco-aegyptia*, CeDoPal, Univ. Liège, II.3. *Papyrus documentaires grecs*. <http://web.philo.ulg.ac.be/cedopal/pharmacopoea-aegyptia-et-graeco-aegyptia/>. T. M. Hickey, *Wine, Wealth, and the State in late Antique Egypt, The house of Apion at Oxyrhynchus*, The University of Michigan Press, Ann Arbor, 2012, σσ. 134, 202 υποσημ. 201. Δ. Μακρή, *Ὀῖνος, ζῦθος και ἀλ-*

λα ποτά στην Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παπύρων, Διδ. διατρ., Ιωάννινα 2019, σσ. 273 και υποσημ. 1047· 299. A. Maravela-Solbakk “Byzantine inventory Lists of Food Provisions and Utensils on an Ashmolean Papyrus”, *ZPE* 170 (2009), σ. 136. www.academia.edu/5032804/, σ. 10. I. Andorlini (N. Reggiani επιμ.), *Πολλά ιατρῶν ἐστὶ συγγράμματα*, vol. II, *Edizioni di papiri medici greci*, STUSMA 6, Milano 2018, σσ. 205, 210. *Berliner Papyrusdatenbank (BerlPap)* 01709 (berlpa-p.smb.museum/01709/?lang=en). *P. Mich. Inv.* 1367 <http://quod.lib.umich.edu/a/apis/x-1409>. H. Cuvigny – A. Hussein – G. Wagner, *Les ostraca grecs d’Ain Waqfa: Oasis de Kharga: O. Waqfa*, IFAO du Caire 1993, σ. 37 υποσημ. 3· πρβλ. H. Cuvigny – A. Hussein – G. Wagner, *Documents de fouilles* 30 (IFAO 746), 1993, σ. 37.

25. “Μελισσοκομικές πληροφορίες από τους ελληνικούς παπύρους”, *Πρακτικά του ΣΤ’ Τριημέρου Εργασίας (Νικήτη Χαλκιδικής, 12-15 Σεπτεμβρίου 1996)* με θέμα: *Η Μέλισσα και τα προϊόντα της*, Αθήνα (Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ) 2000, σσ. 72-103.

Ετεροαναφορές-Μνείες: http://www.gousiaris.gr/en_bibliografia_meli.html. Γ. Μαυροφρύδης, “Η χρήση των προϊόντων της μέλισσας στον Μινωικό-Μυκηναϊκό κόσμο”, *Μελίμα* 4 (άνοιξη-καλοκαίρι 2006), σσ. 18, 19 bis. A. Liveri, “Die Biene und ihre Produkte in der Kunst und im Alltagsleben (Frühchristliche und Byzantinische Zeit)”, *Recueil des Travaux de l’Institut d’Études byzantines* 47 (2010), σσ. 23 υποσημ. 59· 28 υποσημ. 85· 31. Σ. Γερμανίδου, “Ένας δογματικός συμβολισμός σε παραστάσεις γέννησης του Χριστού στα ιταλοβυζαντινά χειρόγραφα exultet (10ος-13ος αι.)”, *ΔΧΑΕ* 33 (2012), σ. 260 υποσημ. 17. Π. Τριανταφυλλίδης, “Πήλινες κυψέλες από την αρχαία Τραγαία (Αγαθονήσι)”, *Δωδεκανησιακά Χρονικά* 25, Ρόδος 2012, σσ. 640 υποσημ. 21· 646 υποσημ. 43. C. Giannas, “Beekeeping practices in Agathonisi during Antiquity”, in F. Hatjina – G. Mavrofridis – R. Jones, *Beekeeping in Mediterranean from the Antiquity to the present, Based on selected presentations of the International Symposium of Beekeeping in the Mediterranean Syros, October 9-11 2014*, Nea Moudania 2018 (Hellenic Agricultural Organization ‘Demeter’. Chamber of Cyclades. Eva Crane Trust – UK), σσ. 81 υποσημ. 6· 83. K. Kalogirou – A. Papachristoforou, “The Construction of two copies of Ancient clay beehives and the control of their colonies’ homeostasis”, in F. Hatjina – G. Mavrofridis – R. Jones, *Beekeeping in Mediterranean from the Antiquity to the present, Based on selected presentations of the International Symposium of Beekeeping in the Mediterranean Syros, October 9-11 2014*, Nea Moudania 2018, σσ. 70 υποσημ. 20· 78. S. Germanidou, “Honey culture in Byzantium. An outline of textual, iconographic and archaeological evidence”, in F. Hatjina – G. Mavrofridis – R. Jones, *ό. π.*, σ. 93. M.-H. Marganne, *L’ophtalmologie dans l’Égypte gréco-romaine d’après les papyrus littéraires grecs*, E. J. Brill, Leiden – NewYork – Köln 1994, σσ. 23, 189. H. Förster (εκδ.), *Wörterbuch der griechischen Wörter in den koptischen documentarischen Texten*, Berlin – New York 2002, σ. XVI. R. Bagnall – Colin A. Hope, *The Kellis Agricultural Account Book: P. Kell. IV Gr. 96*, Oxford 1997, σ. 46. BL Report August 2013: F. A. J. Hoogendijk, *Report on the Berichtigungsliste-project presented at the general assembly of the Association Internationale de Papyrologues, Warsaw 3 August 2013*: Verzeichnis der in Leiden für BL 13 durchgesehenen Literatur [Oktober 2015] Verzeichnisse BL 13 Leiden (Oktober 2015): III. Verzeichnis der in Leiden durchgesehenen Zeitschriften: 1-4 (2001-2007). “Nur die Artikel von H. Chouliara-

Raiou". <http://www.hum.leiden.-edu/papyrological-institute/project-berichtigungs-liste/> I. Κ. Μότσιανος, *Φῶς ἰλαρόν: Ο τεχνητός φωτισμός στο Βυζάντιο*, Διδ. διατρ. Παν/μιο Θεσσαλίας, Τμήμα Ιστορίας – Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Βόλος 2011, σσ. 79 υποσημ. 448, 450· 80 και υποσημ. 467· 84 υποσημ. 512· 85 υποσημ. 513· 99 υποσημ. 644· 451. Χ. Παπαδάκη, “Μύτις. Ανιχνεύοντας την ιστορία της πρόπολης μέσα από τις πηγές”, *Θέματα Αρχαιολογίας* 5, 2 Μάιος/Αύγουστος 2021, σ. 241 σημ. 44-45 (σ. 250). S. Germanidou, “Women and Beekeeping – a forbidden liaison (?). Scattered evidence with emphasis on Christian era (Byzantine-Medieval culture)”, in S. Germanidou, *Secular Byzantine Women. Art, Archaeology, and Ethnography of Female Material Culture from Late Roman to Post-Byzantine Times*, London 2022, υποσημ. 9, 10. Χ. Μανάβη – Α. Παπαδόπουλος – Γ. Μήτσιου-Πολυχρονίδου, *Το μέλι στην τοπική οικονομία από την αρχαιότητα ως σήμερα. Οι εφαρμογές στην καθημερινή ζωή και τον τουρισμό*, Αμερικανική Γεωργική Σχολή, Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 10, 23, 52.

26. “Ο Χριστιανισμός στην Αίγυπτο: Εικόνες από τους ελληνικούς παπύρους”, *ΒΕΛΛΑ, Επιστημονική Επετηρίδα ΑΕΣΒ*, Ιωάννινα 2001, σσ. 111-153.

27. “Σύνεργα και μέθοδοι αλιείας στην Αίγυπτο μέσα από τους ελληνικούς παπύρους”, *Δωδώνη, Φιλολογία* 30 (2001), σσ. 223-268.

Ε. Παυλίδης, *Η σημασία δημιουργίας και ο ρόλος ενός θεματικού Μουσείου Αλιείας Θαλάσσιας πανίδας Αμβρακικού για την τοπική κοινωνία της Πρέβεζας*, Διπλωματική εργασία στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος: Διοίκηση πολιτισμικών μονάδων ΕΑΠ 2018, σσ. 33 et passim.

28. “Στο περιθώριο των μεγάλων συγγραφέων: Παιδείας άρωμα από τους ελληνικούς παπύρους της Ρωμαϊκής Αιγύπτου”, *Η Πνευματική Ζωή στο Ρωμαϊκό κόσμο από το 14 ως το 212 μ. Χ., ΣΤ΄ Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών (Ιωάννινα 11-13 Απριλίου 1997)*, Πρακτικά, Ιωάννινα 2001, σσ. 161-193.

Papyri.info: Index: 364 Scholastica 540 751 No: 2001-0935. 16752. Α. Κόλτσιου-Νικήτα, “Μητροδίδακτος. Γραμματειακές μαρτυρίες για το ρόλο της μητέρας στη μόρφωση του παιδιού της κατά την αρχαιότητα”, in *Αγωγή Αγάπης και Ελευθερίας*. Τιμητικό αφιέρωμα στον ομότιμο καθηγητή Χρήστο Κ. Βασιλόπουλο, Θεσσαλονίκη 2012, σσ. 153 υποσημ. 60, 61· 155 υποσημ. 70· 156 υποσημ. 71. Δ. Ρουμπέκας, *Το σύστημα υγείας στην ελληνορωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο υπό το φως των παπύρων*, Διδ. διατρ., Αθήνα 2017, σσ. 17 υποσημ. 20· 19 υποσημ. 26-27· 21 υποσημ. 34· 412.

29. “Αλιεία και Χριστιανισμός στα ελληνικά παπυρικά έγγραφα: Αλληγορία και πραγματικότητα”, *ΒΕΛΛΑ, Επιστημ. Επετηρ. ΑΕΣΒ*, Ιωάννινα 2003, σσ. 411-444.

30. “Voces magicæ και ἰοβόλοι σκορπίοι στην Αίγυπτο”, *Ηπειρωτικά Γράμματα* περίοδ. Β΄, έτ. Γ΄, τεύχ. 6 (2004), σσ. 131-140.

31. “Νέες παπυρικές αναγνώσεις. Η περίπτωση του P. Vindob. G 10.728: λαγίδια ή λατίδια”, *Ελληνικά* 57.1 (2007), σσ. 69-77.

Papyri.info HGV SB XXII 15298 = Trismegistos 78950

32. “P. Oxy. XLII 3057: Η αρχαιότερη χριστιανική παπυρική επιστολή (;)”, *ΒΕΛΛΑ, Επιστημονική Επετηρίδα της ΑΕΑΒ*, Ιωάννινα 2007, σσ. 687-732.

Papyri.Info 81452. HGV: P. Oxy. 42 3057 Citations. Original BP record: Résumé: Communication présentée lors du 6e Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών (Ioannina, 18.5.2007). “Selon toute vraisemblance, P. Oxy. XLII, 3057 est la plus ancienne lettre chrétienne sur papyrus”. <https://papyri.info/ddbdr/p.oxy;42;3057>. Δ. Ρουμπέκας, *Το σύστημα υγείας στην ελληνορωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο υπό το φως των παπύρων*, Διδ. διατρ. Αθήνα 2017, σσ. 74 υποσημ. 307· 412.

33. “Από την *adusta nota* του Προπέρτιου (III, 11, 40) στο *χάραγμα* των ελληνικών παπύρων”, Πολυπολιτισμικότητα στη Ρώμη. Κοινωνική και πνευματική ζωή. Πρακτικά του *Η΄ Πανελληνίου Συμποσίου Λατινικών Σπουδών (Κομοτηνή 2-5 Μαΐου 2007)*, Αθήνα 2013, σσ. 133-146.

Δ. Ρουμπέκας, *Το σύστημα υγείας στην ελληνορωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο υπό το φως των παπύρων*, Διδ. διατρ., Αθήνα 2017, σσ. 27-28 υποσημ. 67-68· 413.

34. “Λογοτεχνικοί πάπυροι σε *άρχεια* παπυρικών εγγράφων: Η περίπτωση δύο επιγραμμάτων” (*P. Cairo Zen. IV 59532*) και ο προορισμός τους”, *Δωδώνη, Φιλολογία* 38-39 (2012), σσ. 246-278.

35. “*Τοῖς ζωγράφ(οις) ζωγραφ(οῦσι) τὴν εἰκόνα τοῦ δεσπ(ότου) ἡμῶν*: Από τις εικαστικές παπυρικές εικόνες στις *Εικόνες* του Λουκιανού και του Φιλόστρατου”, *ΒΕΛΛΑ, Επιστημονική Επετηρίδα της ΑΕΑΒ*, Τόμος Ζ΄ τεύχος Β΄, Βελλά Ιωαννίνων 2013-2015, σσ. 881-924.

36. “*Διὰ γὰρ δέκα ἡμερῶν ἐκάστοτε μαντεύομαι περὶ σοῦ (P. Merton II 81): ἐπὶ πράγμασι μικροῖς καὶ δημοτικοῖς* (Πλούτ. 408 C) μαντικές παπυρικές ερωτήσεις”, *Δωδώνη: Φιλολογία* 40-41 (2011-2012), Ιωάννινα 2014, σσ. 209-281.

37. *Νεκρολογίες Γεωργίου Π. Σαββαντίδη και Ιωάννη Β. Αναστασίου*, *Δωδώνη: Φιλολογία* 40-41 (2011-2012), Ιωάννινα 2014, σσ. 11-20.

38. “Παπυρικές επιστολές με αποφθεγματικό και παροιμιακό λόγο ή απόηχο” *Δωδώνη, Φιλολογία* 42-44 (2013-2015), Ιωάννινα 2017, σσ. 63-123.

A. Papathomas – E. Tsitsianopoulou, “Der Gebrauch von Gnomem in den griechischen privaten Papyrusbriefen der römischen Kaiserzeit bis zum Ende des 4. Jh. n. Chr.”, *Tyche* 34 (2019), σ. 139 υποσημ. 52.

39. *Όξύρ(ρ)υγχοσ*, το ιερό ψάρι: Αλλάζει η εικόνα του μετά τα πρόσφατα αρχαιολογικά ευρήματα στην Οξύρρυχο; *Δωδώνη, Φιλολογία* 42-44 (2013-2015), Ιωάννινα 2017, σσ. 193-221.

40. “A propos du *κῦφι* de la lettre fragmentaire *P. Warr. 13. Le kyphi* dans les papyrus grecs”, in A. Cremoux – H. Frangoulis – N. Villacèque, *Babis Polypragmôn. Mélanges en mémoire de Charalampos Orfanos, Pallas. Revue d'Études antiques* 108 (2018), σσ. 225-240.

<http://journals.openedition.org/pallas/10389> DOI:<https://doi.org/10.4000/pallas.10389> <https://to-classics.info/tocs/tdata/new.html> Bibliographie Papyrologique en ligne: <http://www.aere-egke.be/BP/?fs=2&te-stoTabella=&annee=&cr=&index=&index2=&internet=&n=&nom=&publication=&resume=&sbeseg=&titre=kyphi> <https://amphoras.artsci.utoronto.ca/tdata/new.toc>

A. Declercq, “The fragrance of Ancient Kyphi: An experimental Workshop”, in A. Grand-Clément – Ch. Ribeyrol (ed.), *The Smells and Senses of Antiquity in the Modern Imagination* (Imagines, Classical Reception in the visual and regorming Arts), Bloomsbury Academic, Great Briain 2022, σσ. 202, 203.

41. “Φιλολογική οπτική των παπυρικών επιστολών. Παραδείγματα με βιβλικές απηγήσεις”, *ΒΕΛΛΑ, Επιστημονική Επετηρίδα της Α.Ε.Α. Βελλάς* 2017-2019: Αφιέρωμα στον Ομότιμο Καθηγητή Δ. Ράιο, Τόμος Η΄, τεύχος Β΄, σσ. 889-1034.

42. “Ο αιγυπτιακός μύθος του Όσιρη στη *Phaedra* του Σενέκα: συγκαλυμμένη χρήση;” in Δ. Ράιος – Ε. Χουλιάρá (επιμ.), *Πρακτικά του Ι΄ Πανελληνίου Συμποσίου Λατινικών Σπουδών: Θρησκεία και Μυθολογία στον ρωμαϊκό κόσμο*, Ιωάννινα 2-4 Σεπτεμβρίου 2020, έκδ. Καρδαμίτσα – Ίδρυμα Ωνάση 2021, σσ. 675-714.

43. “Βεβρεγμένη επιστολή, υπόβροχον γραμματίον και fasciculus epistularum aqua madidus: Ατυχήματα παπυρικών επιστολών”, in Δ. Ράιος – Ε. Χουλιάρá (επιμ.), *Στόμα πάντων δεξιόν. Συγκομιδή αφιερωμένη στη μνήμη του Φάνη Ι. Κακριδή*, Ιωάννινα 2021, σσ. 187-214.

IV. ΕΡΕΥΝΑ ΥΠΟ ΕΞΕΛΙΞΗ

44. Ώμογαρον, ώμογαρίκιον και τυροτάριχος.

45. Το ‘όψον πετραϊον’ και ο παράσιτος Άρχεφών στην 5η ‘Χρεία’ του Μάχωνα.

46. Ανθολόγιο παπυρικών κειμένων πολεμαϊκής, ρωμαϊκής και βυζαντινής εποχής: Κείμενο με κριτικό υπόμνημα, μετάφραση και σχόλια.

47. Αρχαία Γραμματεία και Παπυρολογία.

48. Φιλολογική οπτική των παπυρικών επιστολών: Παραδείγματα με φιλολογικές απηγήσεις και αρετές.

V. ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

49. Εισαγωγή στη Ρωμαϊκή ελεγεία (στο στάδιο της τελικής επεξεργασίας).

50. *Florilegium historicum* με εισαγωγή στη ρωμαϊκή Ιστοριογραφία (στο στάδιο της τελικής επεξεργασίας).